Največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 87. — ŠTEV. 87. NEW YORK, TUESDAY, APRIL 14, 1925. — TOREK, 14. APRILA 1925. VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

BRIAND JE GLAVNI KANDIDAT

Briandu je bilo ponudeno mesto ministr. predsednika. — Socijalisti bodo razmišjali o zahtevi, da se udeleže vlade, na današnjem sestanku strankinega narodnega sveta. — Skušali se bodo izogniti pastem, ki so strmoglavile Herriota.

Poroča Arno Dosch-Fleurot.

PARIZ, Francija, 13. aprila. — Vse kaže, da bo Aristide Briand prihodnji francoski ministr. predsednik. Predsednik republike Doumergue ga je naprosil včeraj, naj stvori vlado, potem ko je Paul Painleve, predsednik poslanske zbornice, odklonil stavljeno mu ponudbo.

Včeraj zvečer ni bilo treba rešiti ničesar drugega razven vprašanja, če ga bodo socijalisti podpirali istotako kot so Herriota ali če bodo celo prevzeli eno ali dve mesti v kabinetu.

Briand hoče imeti socijaliste v svojem kabinetu. Noče biti na stališču, na katerem se je nahajal Herriot, ki se je navidez vedno zanašal na socijaliste. Socijalisti pa niso prevzeli nobene odgovornosti, ker niso bili v vladi, a imeli so blok glasov, ki je bil bistveno potreben za življenje vlade. Socijalisti so sklicali sestanek narodnega sveta svoje stranke da se odloči to vprašanje.

Brianda so že sprejele ostale stranke bloka na levici. Tudi v senatu mu je zagotovljena večina, čeprav je objavil, da bo zasledoval politiko levice.

Louis Loucheur, voditelj radikalnega levega krila v poslanski zbornici, bo najbrž glavni sodelavec Brianda v kabinetu. Anatole de Monzie, Rene Renoult in Camille Chautemps, člani Herriotovega kabineta, bodo najbrž tudi člani novega kabineta.

Po skrajno zaposlenem dnevu je sporočil Briand predsedniku republike, da je pripravljen prevzeti odgovornost pod pogojem, da ga podpirajo socijalisti. Rekel je, da je precej uverjen o njih podpori, da pa hoče soudeležbo socijalistov v vladi.

Ko je prišel iz Elizejske palače, je rekel zbranim časnikarjem:

— Nisem mogel dati predsedniku definitivnega odgovora, vendar pa mislim, da bo vse dobro. Smatram za potrebno, da sledimo programu strank, ki so zmagale pri zadnjih volitvah, a tudi pričakujem, da bo prevzela nekaj odgovornosti vsaka stranka, iz katere obstaja večina.

S tem je imel v mislih socijaliste. Njegovo ugotovilo znači, da se je pogajal s socijalisti ter stavil ta pogoj. Socijalisti so najbrž odgovorili, da so pripravljeni udeležiti se vlade, čeprav stvar še ni odločena.

— Ostale stranke levice ne bodo podpirale, — je nadaljeval Briand. — Sprejem, katerega sem bil deležen v senatu, mi je omogočil sporočiti predsedniku spuošen napredek. Nočem pa prevzeti vrhovne sile, dokler ne proučim vseh problemov ter sestavim program, ki ne bo strmoglavljen.

Značilna okoliščina v dnevnih razvojih je bila, da je pozval Painleve, ki je odklonil ponudeno mu mesto, predsednika republike, naj vpraša Brianda.

S tem je dobil Briand podporo levega bloka takoj od početka in ta podpora je bila skrajno koristna, da si pridobi podporo in sodelovanje socijalistov. Če bo pridobil Briand socijaliste, bo dobil močno vlado, z veliko večino.

Povsem primerno pa je domnevati, da se bo lotil sedanjih problemov na drugačen način kot pa se jih je lotil Herriot. Senat utemeljuje svojo podporo s tem domnevanjem. Splošno pričakujejo v senatu, da bo boljši posredovalec v inozemskih zadevah kot pa je bil Herriot.

Briand bo potolažil katolike s tem, da bo zatrl vprašanje odpravljenja poslaništva pri Vatikanu.

Edini neposredni finačni korak, katerega bo najbrž storil, bo legalizirati izdajo štirih tisoč milijonov nadaljnih frankov, da se pokrije prekopostavne svote, katere si je izposodila vlada od Francoske banke. Ni vrjetno, da bi skušal uveljaviti radikalne finančne reforme. Čakal bo, da bo odobren proračun v parlamentu.

Briand je na dobrem stališču v sedanjem kompliciranem položaju. Če bo mogel postopati s socijalisti kot si želi, bo njegovo ministrstvo varno.

Če bo imenovan ministrskim predsednikom, bo imenovan že osmič.

LONDON, Anglija, 13. aprila. — Če bo sledil Briandov kabinet dosedanji administraciji Herriota, bo zanimivo dejstvo, da je trajala prva administracija Herriota približno toliko časa kot prva delavska vlada v Anglji, kateri je načeloval Ramsay McDonald.

Splošno se domneva, da bo imela Briandova administracija prav tako majhen uspeh pri rešitvi finančnih težkoč kot ga je imela administracija Herriota.

Nova izprememba je važna za angleško vlado, kajti domneva se, da ne bo mogoče v bližnji bodočnosti rešiti vprašanja medzavezniških dolgov.

Winston Churchill, angleški finančni minister, je upal dobiti od Francije vsaj deset do petnajst milijonov funtov na leto, če bi mogel rešiti vprašanje uravnave dolgov.

Vsled padca vlade Herriota se bo celo vprašanje zavleklo, tudi če bi bila nova vlada pripravljena lotiti se zadeve medzavezniških dolgov.

Zanimiv roman princese Radziwill.

Henry Huntley, ki se je ustrelil pred vilo princesinje Radziwill, je bil baje nezakonski sin princesinje in lorda A. Končal je svoje življenje, ker ga princesinja ni hotela priznati.

NICA, Francija, 13. aprila. — Na temelju razkritij, vsebovanih v pismih, katera so našli v žepih "Henry Huntley-a", je priobčil list Le Petit Nicois senzacijonalno povest v zvezi s samomorom moža, ki je v petek končal svoje življenje na vrtu vile, ki je last princesinje Marije Radziwill. Neki odlični angleški plemenitaš nastopa kot oče Huntley-a v romantični zadevi, ki se je završile pred šestdesetimi leti.

Huntley, ki je bil srečno poročen ter imel dober dohodek iz svojega biznesa v Nici in iz virov, neznanih drugim, je izjavil, da je bil rojen leta 1867 kot sin grofice Tyzievich, rojene princesinje Radziwil ter njenega ljubimca, lorda A.

Osem let je živel v družini grofa, poleg legitimnega sina Jeana. Nato pa je mož grofice izvedel resnico ter odstranil nelegitimnega otroka. Deček je postal Henry Huntley. Ob istem času je umrl lord A. — na skrivnosten način, baje vsled dvoboja z grofom in varanim možem.

Do starosti dvajsetih let je živel Huntley ločen od družine in brez vsakega protesta. Ker pa se je bal samotnega življenja ilegitimnosti, je skušal uveljaviti svoje pokolenje. Težilo ga je tudi pomanjkanje državljanskih pravic in od takrat naprej ni nikdar prenehal uveljavljati svoje identičnosti.

Ko sta umrla grof Tyzievich in njegova mati, je podedoval Huntley precejšnje premoženje in v pričetku svetovne vojne je postal kapitan v francoski armadi, čerav ni imel nikakih idetifikacijskih listin.

Na bojnem polju je iskal kapitan Huntley očividno smrti, a mesto tega si je pridobil najbolj zaželjena odlikovanja radi junaštva.

Pred tremi leti je prišel preobrat. Nastanil se je ob Rivijeri, se zaljubil v neko deklico, jo poročil ter dobil sina. Sklep, da izposluje postavni štatus za svojega sina, je postal naravnost manija. Pogosto je rekel svoji ženi: Če bom umrl, upam, da bo družina priznala mojega sina.

V Nici je večkrat skušal dobiti vstop k princesinji Hubert Radziwill in končno se je ustrelil pod njenim oknom, ker ga ni hotela sprejeti.

Huntley je imel v Nici številne prijatelje, ki obžalujejo njegovo smrt.

Majnarji proti znižanju plač.

Unija je ugotovila, da plača, ki jo sedaj dobivajo, ni previsoka. — Sklenjena pogodba mora obveljati. — Večina premogarjev dela le polovico časa.

INDIANAPOLIS, Ind., 13. apr. Izvrševalni urad United Mine Workers je v posebnem ugotovilu pojasnil stališče premogarjev, ki so zaposleni v rovih mehkega premoga.

Premogarski baroni že dalj časa namigujejo, da bodo skrčili svojim delavcem plače, izvrševalni urad jih je pa opozoril na sklenjeno pogodbo, ki je obvezna za obe stranki.

Pogodba bo še dve leti v veljavi. Majnarji nimajo nobene želje, da bi bila že sedaj 'modificirana', kajti v tem slučaju bi bili še na slabšem stališču kot so.

Unija odločno poudarja, da plače premogarjev niso previsoke.

Premogar zasluži po sedem dolarjev in pol na dan. Ako bi dela vse dni, bi zaslužil približno dvesto dolarjev na mesec. Toda tiste, ki delajo vse dni, se da na prstih sešteti. Ponavadi so zaposleni vsak drugi dan oziroma po tri dni na teden

Fordov transportni aeroplan.

CHICAGO, Ill., 13. aprila. — Sem je dospel prvi transportni aeroplan, ki ga je izdelala Fordova tovarna. Razdaljo je premeril v dveh urah in devetinštiridesetih minutah.

Ojačenje bolgarske armade.

SOFIJA, Bolgarsko, 13. aprila. Poslaniški svet v Parizu je ugodil prošnji bolgarske vlade ter dovolil, da sme ojačati armado za tritisoč mož. Bolgarska vlada je izjavila, da se boji komunističnih nemirov ter da ji sedanje vojaštvo ne zadostuje.

Mati trdi, da ni zastrupila otrok.

Mrs. Cunningham iz Gary, Ind. trdi odločno, da ni zastrupila svojih otrok. — Po zaslišanju pred policijo se je skušala v bolnici zadaviti. Sin, ki je na smrtni postelji, nima niti najmanjšega suma, da je žrtev lastne matere.

CHICAGO, Ill., 13. aprila. — Oblasti so včeraj nadaljevale z zaslišavanjem Mrs. Ane Cunningham iz Gary, Ind., v zvezi s smrtjo petih članov družine ki so umrli v okoliščinah, katere smatrajo sedaj za sumljive. Njen sin David se nahaja sedaj bolnici, trpeč na zastrupljevanju z arzenikom. Izvedelo se je tudi, da je bila ženska epileptična ali podvržena padavici izza svojih otroških let.

Mrs. Cunningham, ki je stara sedaj sedem in štirideset let, ni prizaneslo življenje. Izgleda kot da je stara šestdeset let. Celi včerajšnji dan se je v okrajni bolnici, kamor so jo prevedli po zaslišanju pred okrajnim pravdnikom ustavljala naporom policije, da izvabi iz nje priznanje.

— Imela sem dosti arzenika v svoji hiši ves čas, a ga nisem dala nikomur, — je ponovno odgovorila na vsa vprašanja. Dr. Vaughn, član bolniškega štabo, je izjavil, da simulira ženska bolezen, da se na ta način izogne nadaljnemu zaslišanju.

Policijska matrona je sporočila, da se je hotela Mrs. Cunningham zadaviti s posteljo rjuho, da pa so njen poskus preprečile posebne strežnice, kojih naloga je paziti nanjo.

Okrajni pravdnik je stavil naslednja vprašanja ter dobil naslednje odgovore.

— Ali veste kaj o strihninu?

— Da.

— Ali ste ga imeli kaj?

— Ne. Izvedela sem o njem iz zdravniške knjige.

— Na kak način ste dali Davidu arzenik?

Mrs. Cunningham se je očividno stresla.

— Svojemu ubogemu dečku nisem daal arzenik, sam Bog mi je priča.

Na vprašanje, za kako bolenijo je umrl njen mož, je odgovorila, da je umrl za posledicami neke dedne bolezni.

Mae Cunningham, sedemnajst let stara hčerka osumljene, je izjavila:

— Pred šestimi meseci me je poslala mati po arzenik v Slocum lekarno v Gary. Prodajalec je rekel, da je to strup in da mi ga ne more prodati. Šla sem k lastniku in on mi je prodal arzenik. Odnesla sem ga domov in mati je stresla polovico v posodo z vodo, katero je postavila v klet.

Teden dni pozneje jo je poslala mati po isto količino strupa ter ga porabila na isti način. Takoj nato je zbolel David.

Na domu Cunninghamovih v Gary so našli škatljico, ki je vsebovala trideset zrn belega arzenika. Našli so tudi večje število praznih kapsul. Našli so tudi bel prašek, katerega bodo analizirali.

Deklica je rekla, da je njena mati napolnila kapsule z belim praškom, katerega je vzela iz papirnate vreče ter jih dala njej pred tremi ali štirimi tedni, ko je bila bolna.

Njen sin David, ki se bori za svoje življenje, nima niti najmanjšega pojma, da je njegova mati zaprta. Neprestano hvali svojo mater.

— Uboga mati, — je rekel mladi mož, ko se je omenilo njeno ime. — Težke čase je imela ko smo tako umirali po vrsti.

KANDIDATURA HINDENBURGA

Hindenburg bi moral baje že pred leti kandidirati za mesto državnega predsednika. — Berliner Tageblatt pravi, da je dobil takrat dovoljenje prejšnjega kajzerja. — Stari maršal ni v politiki čisto nič izveden. — Tudi z vojaškimi uspehi se ne more postavljati.

BERLIN, Nemčija, 13. aprila. — Nasprotniki generala von Hindenburga verjamejo sporočilu, katero je poslal prejšnji kajzer v Ameriko in v katerem pravi, da ni bil v nikakih stikih z nominacijo maršala Hindenburga za mesto predse..dnika nemške republike. V splošnem so merodajni krogi prepričani, da je prejšnji kajzer v stalnih stikih z vojaškimi krogi v Nemčiji in da smatra kandidaturo starega maršala le za pripravo zopetnega uveljavljenja monarhije.

Berliner Tageblatt piše ob tej priliki, da je Hindenburg pred petimi leti naprosil kajzerja za dovoljenje, da sme nastopiti kot predsedniški kandidat in da je kajzer ugodil njegovi prošnji. To poročilo je bilo objavljeno dne 10. marca 1920 v "Deutsche Zeitung," katero smatrajo za napol oficijelen organ Hohenzollerncev. List je pisal izrecno, da je prisegel Hindenburg kajzerju "večno zvestobo in da je dobil od njega dovoljenje, da sprejme nominacijo."

Hindenburg pa se ni mogel poslužiti tega dovoljenja, ker je državni zbor brez volitev podaljšal uradni termin Eberta. Sedanji dementi, v katerem se glasi, da je izjavil kajzer, da se noče mešati v politične zadeve Nemčije, je v direktnem protislovju z njegovim nastopom leta 1920.

V republikanskih in tudi nacijonalističnih krogih so prepričani, da je kajzer obnovil svoje dovoljenje, brez katerega bi Hindenburg gotovo ne sprejel nominacije.

Nasprotniki Hindenburga so že pričeli dvomiti o vojaških usposobljenostih starega maršala. Izjavljajo, da je bil "rešpekta vredna ničla" in da so drugi izdelali načrte za zmago pri Tannenbergu, še predno sta prišla Hindenburg in Ludendorff na iztočno fronto. Glasi se nadalje, da se je moral Hindenburg vedno umakniti generalu Ludendorffu, kadar je šlo za kako važnejšo odločitev.

Hindenburgu sovražni listi izjavljajo tudi, da je slednji na usodepoln način omalovaževal važnost tankov kot novega bojnega sredstva, posebno v ameriški armadi. Njegov pribočnik, polkovnik Bauer, je baje izjavil, da je politika Hindenburgu "knjiga s sedmimi pečati" in da ne bo mogel vsled tega stari maršal zadostiti vsem dolžnostim predsedniškega urada, v slučaju, da bi bil izvoljen.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — $17.30 2000 Din. — $34.40 5000 Din. — $85.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir ..... $ 9.40 500 lir $22.50
300 lir ..... $13.80 1000 lir $44.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.
Za pošiljatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE $1.-
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4587.

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, *president* Louis Benedik, *treasurer*
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	*Za New York za celo leto*	$7.00
Za pol leta	$3.00	*Za pol leta*	$3.50
Za četrt leta	$1.50	*Za inozemstvo za celo leto*	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL NEW YORK CITY

DVOMLJIVO STALIŠČE VLADE

Pred par dnevi se je udeležilo celokupno časopisje Združenih države velike butlegarske operacije. Državni department, ki je nastopil potom par okostenelih birokratov ter bojazljivega, majhnega državnega tajnika, je uveljavil narodno prohibicijo proti prostemu govoru v zadevi nekega evropskega političnega izgnanca.

Vsled tega je odšel politični izgnanec v prosto deželo, slučajno Canado, in ameriški veliki listi so poslali ž njim svoje poročevalce ter predložili naslednje jutro Mr. Coolidgu, Mr. Kelloggu in Mr. Castlu kot posladkanje pri zajtrku neizmerno več kot bi grof Karolyi povedal, če bi mu bilo dovoljeno govoriti v Združenih državah.

Državni department je vsledtega skrajno začuden. V prvi vrsti je napravil krivico, nato je bil bedast in sedaj je smešen. Napel je svoja prsa, nagubil čelo ter postavil na glavo cilinder. Ameriški reporter pa si je sam nataknil cilinder in posledica tega bo, da bo ameriški narod sam zopet uveljavil prostost govora, dočim bo skušal državni department dobiti nazaj svoje dostojanstvo. V bodočem zasedanju kongresa bo senator Borah predlagal, naj se razveljavi polnomoči, za kojih izvajanje se je izkazal državni department tako malo usposobljenega.

Očividno je, da se državnemu departmentu ne more dovoliti prepovedi prostosti govora. Butleganje z opojnimi pijačami je že dosti slabo kot povzročevalec nepostavnosti. Če pa bi šla dežela še korak naprej ter se lotila butleganja idej, bi postala naravnost zaničevanja vredna. Če bi moral obiskovalec, ki hoče imeti tukaj govor, ki ne ugaja državnemu departmentu, oditi preko meje, v Canado, na Cubo ali v Mehiko ter lajati od tam preko meje, bo postala stvar naravnost smešna in abderistka.

Če bo postal ta dogodek z grofom Karolyijem precedent, bo treba zgraditi ravno preko meje dvorane za javna zborovanja, z brezžičnimi brzojavnimi postajami. Treba bi bilo nadalje spuščati posebne vlake za reporterje. To bi bilo seveda mogoče storiti, a stroški bi bili veliki in marsikateri Amerikanec bi ne ljubil te ideje.

Še vedno je dosti Amerikancev, ki so prepričani, da mora biti Amerika vsaj toliko prosta dežela kot je Cuba ali celo Canada. Ne žele imeti občutka, da morajo iskati v Montrealu ali v Havani uživanja prostosti, ki baje obstajajo na temelju ameriške postave.

Brez dvoma si ob sedanjem času državni department želi, da bi ne bil grof Karolyi nikdar rojen in da bi še nikdar ne slišal o vladi Horthy-ja. Dogodek je imel večje posledice kot jih je pričakoval državni department, ko je utaknil v zadevo svoje prste. Vesel bi bil, če bi ničesar več ne slišal o celi zadevi.

Department pa se je mogoče vendar nekaj naučil iz te zadnje lekcije, — da se ne sme krajšati državljanstkih prostosti.

CHARTRES IN NJEGOVA DRUŽINA

Država Connecticut, ki je obsodila pod imenom Gerald Chapmana na smrt zločinca, ki je prikrival svojo pravo identičnost, je skušala ugotoviti to identičnost, kot je bila njena oficijelna dolžnost. Identičnost je bila razkrita s pomočjo rekordov parolnega sveta države New York, ki je dal newyorškim listom na razpolago informacije, da je Chapman v resnici George Chartres z gorenje iztočne strani mesta in da je navedel ob priliki svoje prve aretacije kot svojo najbližjo sorodnico neko teto.

Tekom procesa verificiranja teh rekordov, ki je dolžnost listov, se je ugotovilo, da ima Chartres brata, ki živi v tej okolici, ki je pošten državljan, poročen in uslužben v častnem poslu. Izvedelo se je za njegov naslov in tvrdko, pri kateri je zaposlen. Teh naslovov pa niso objavli, ker niso involvirali nikake javne dolžnosti in ker je zahtevala navadna dostojnost, da se tega ne stori. Treba pa je tudi priznati, da ni Chartres sam nikdar povedal, da ima brata, ki ni imel niti najmanjšega stika z njegovim lastnim življenjem. Prikriti je hotel svoj pošteni izvor ter se popolnoma odločiti od svoje družine.

Objavljenje njegovega imena in izvora je spravilo s sveta prismojene legende, ki so krožile glede resnične identičnosti Chartresa. Javna dolžnost države Connecticut je bila vprašati, in dolžnost države New York razkriti tozadevna dejstva. Ta dolžnost pa ni vključevala objavljenja imen in naslovov nedolžnih sorodnikov bandita.

NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" —

Vprašanje—

kadilca navadnih cigaret.

Zakaj so Helmar najslavnejše ameriške cigarete?

Odgovor—

kadilca Helmar cigaret.

Izdelovalec vam da najboljše, kar morete kupiti za denar, po zmerni cent.

✓ Helmars je samo ČISTI turški tobak in turški tobak je najboljši in najbolj dragocen tobak na svetu za cigarete

Škatlje po 10 ali 20

Dopisi.

Zveza Slov. Organizacij v Chicagi priredi svojo veliko veselico z igro dne 18. aprila t. m. v Nar. Dvorani na 18. cesti in Racine Ave. Vsa društva, spadajoča k tej organizaciji, delujejo, da bo ta veselica dobro izpadla. Čisti dobiček te veselice je namenjen v sklad zgrabe Slov. Doma v Chicagi, zatoraj upamo, da se bo slovensko občinstvo v Chicagi in okolici polnoštevilno udeležilo veselice. Vsako malo mesto ima Slovenski Dom, Chicaga je pa zaspana. Dobro je prigovarjati, na pomoč priti in podpirati je seveda še boljše. Res je začetek težak, ali ako bomo trdno držali skupaj in ne obupali, prišli bomo do cilja.

Pregovor pravi: Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača.

Na veselo svidenje v soboto dne 18. aprila zvečer. Začetek točno ob 7. uri.

Vstopnina je samo 50c za osebo.

Za vso postrežbo skrbi izvoljeni odbor.

John Putz, tajnik.

Malo bluffa je potreba.

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Na sliki vidite Harolda McCormicka, vnuka starega Rockefellerja. Fant je pričel delati v tovarni kot navaden delavec ter zasluži po petnajst dolarjev na teden. To je eden izmed kapitalističnih trikov, kojih namen je nasuti priprostemu delavcu peska v oči.

Walsenburg, Colo.

Z delom gre počasi. Premogorovi delajo dva do tri dni na teden. Farmerji se pritožujejo, da je suho za orati. Walsenburg napreduje z vsakim dnem. Tudi naši rojaki se zanimajo če dalje bolj za domove in trgovine. V par letih imamo kar 6 slovenskih prodajalen. Torej svoji k svojim, saj ste dosti dolgo podpirali drugorodce, kadar pride sila, se lahko obrnete na svoje rojake.

M. J. Bayuk.

Senzacijonalne najdbe v Postonjski jami.

V Postonjski jami gradijo podzemsko železnico, ki pojde do vznožja takozvane Kalvarije. Da bo mogoče transportirati v jamo lokomotivo, ki bo lahko prevažala 150 ljudi, so morali začeti kopati na doslej nedotaknjenem terenu. Pod starimi zidovi, katere cenijo prebivalci, da so vsaj sto let stari, so kopači zadeli na zanimive predmete. Našli so slonove zobe, kosti jamskih hijen, prestanke leoparda, medveda in kosti velikega gavrana. Kakor sodijo izvedenci, izvirajo vsi ti ostanki iz kraške faune pred 30 tisoč leti. Natančna proučevanja s strani strokovnjakov bodo povedala mogoče še kaj podrobnosti. Vsekakor je najdba zelo zanimiva, če pa je brez reklamne primesi za obisk Postojnske jame, to se bo še pokazalo.

je interese poreškega mesta.

Požar.

V Soči na Bovškem je nastal ogenj v hiši Ivana Domevščeka. Bil je hud veter. Zato je zgorelo vse, s krmo, živežem, orodjem in obleko vred.

Peter Zgaga

Ko bo delavec, ki si z delom svojih rok služi vsakdanji kruh, prečital te vrstice, mu najbrž ne bo prav posebno prijetno pri srcu.

Objavil bom namreč poročilo, ki je bilo natisnjeno v uglednem newyorškem dnevniku.

Poročilo se tiče veselice, katero je priredil kapitalist Mathew C. Brush na čast svojim prijateljem.

Nobenemu kapitalistu ne manjka prijateljev. Na to posebno priliko je povabil dvesto — najbolj izbranih.

*

Celo nadstropje hotela Waldorf Astoria je bilo izpremenjeno v puščavo.

Natakarji in služabniki so bili oblečeni v arabsko obleko. Strop je bil izpremnjen v puščavski nebesni oblok, umetno solnce je z žarko lučjo obžarjalo vse prostore.

Ogromna dvorana je bila izpremenjena v oazo s pravimi palmami in piramidami. Tla so bila pokrita s pravim puščavskim peskom.

Na palmah je sedelo na stotine malih opic, pravi Arabci so vodili po hodnikih kamele in slone.

Severna stran paviljona je predstavljala puščavsko vas, v kateri so krasna dekleta v pomanjkljivi obleki stregle lačnim gostom.

Vsepovsod so videle importirane perzijske preproge, iz tajnih razpok je prihajalo omamno kadilo ter polnilo dvorano.

Na razpolago je bila tudi prava afriška džungla s tekočo vodo polno krokodilov in druge ameriške zverjadi.

Na razpolago so bili pravi puščavski voditelji, ki so prevajali goste iz kota v kot, od ene zanimivosti do druge.

Vsak moški je dobil v dar malega kristalnega slona, ki je že samposebi predstavljal malo premoženje, vsaka ženska pa dragoceno s biseri posuto torbico iz arabskega usnja.

Vso noč so nastopali izbrani umetniki in umetnice v krasnih oblekah ter uganjali svoje kunšti.

Proti jutru so bili gostje tako razigrani, da so začel uganjati prave bakanalije. Uganjali so jih le nekateri, kajti večina je vsled preobile pijače pospala po tleh.

*

Tako se glasi poročilo o zabavi Mathewa C. Brusha.

Koliko je veljala prireditev, poročilo ne omenja.

Najbrž veliko več kot zamore cela armada delavcev zaslužiti v celem letu.

Ljudje, ki ustvarjajo bogastvo, katero kapitalisti tako potratno trošijo, morajo skrbeti z dneva v dan, kako bodo preživeli sebe in svojo družino.

*

V vsaki državi živita dva naroda. Narod čebel in narod trotov.

Med obema narodoma je nepremostljiv prepad.

Kakorhitro pa začne kdo graditi most preko tega prepada, završi po vsej deželi, da je domovina v nevarnosti, da preti državi pogin.

*

Boljševizma ne ustvarjajo ruski agentje. Ne ustvarjajo ga Leninova dela in tudi ne nestrpnost naveličancev.

Prekucuške ideje se rode v revežu, kadar čita o taki veselici kot jo je priredil milijonar Brush svojim prijateljem.

Preobratu na Ruskem nista dala Lenin in Trocki povoda.

Velikansko izpremembo v Rusiji je povzročil v prvi vrsti ruski car s svojim plemstvom, ki se je oblastništva tako preobjedlo, da ga že ni moglo več prebavljati.

Delavec izprevidi, da mu pod danimi razmerami ni mogoče več živeti.

Ali mu more kdo zameriti, če si začne sam krojiti svojo usodo.

Ne ve, če bo boljša ali slabša.

Poglavitno mu je, da bo drugačna.

Iz Jugoslavije.

Iz sodne službe.

Niko Domenico, prvi državni pravdnik deželnega sodišča v Ljubljani, je imenovan za namestnika generalnega prokuratorja v Zagrebu.

Antialkoholni kongres v Beogradu.

Jugoslovanska zveza treznosti je sklenila, da priredi meseca julija letos v Beogradu kongres propagatorjev treznosti. Razen velikega števila delegatov iz jug. države so na kongres povabljeni tudi zastopniki vseh slovanskih antialkoholnih organizacij.

Maruličev spomenik v Splitu.

Dela za Maruličev spomenik v Splitu lepo napredujejo. Spomenik, ki ga je izdelal mojster Meštrović, je že prispel v Split, sedaj se izdeluje piedestal iz modrikastega marmorja. Spomenik bo postavljen na "Trgu 9 novembra 1882", kjer je glavni dohod v mesto z morske strani. Ta trg je eden najlepših v Splitu. Odkritje spomenika se bo vršilo letošnjo jesen v navzočnosti umetnika Meštrovića na izredno svečan način. Ob tej priliki se bodo vršile tudi druge svečanosti v proslavo 400-letnice Maruličeve smrti.

380,000 Din. poneveril.

Iz Kotorja poročajo, da je državni inženir za gozdarstvo in vode Mihajlo Kindij poneveril v škodo države 380,000 Din. Kindij je živel zelo razkošno. Aretiran je bil v februarju ter se je začela 17. marca proti njemu razprava pred sodiščem v Kotorju.

Radni mnogih povabljenih priča bo trajal proces najbrž dolgo časa.

Angleška kolonija v Dalmaciji.

Meseca maja prispe v Dalmacijo umetniška kolonija iz Anglije pod vodstvom Slovenca Janka Lavrina, profesorja univerze v Nottinghamu in pisca psihoanalitičnih študij ob Ibsenu, Dostojevskem in Tolstoju. S to družbo pride tudi Stephenc Graham, angleški romancier in potopisec ter slikar Underwood.

Bolgarski avijatiki v Jugoslaviji internirani.

V okolici Pirota sta se vsled defekta na aeroplanu spustila na tla dva bolgarska avijatika, ki sta bila aretirana in izročena jugoslovanski vojaški oblasti. Po zaslišavanju je vojno ministrstvo sklenilo, da se avijatika Georgijev in Čepankov, ki sta bila v posebni misiji poslana preko jug. teritorija, kot špijona internirana. Aeroplan se obdrži kot vojni plen, ker Bolgarija na podlagi mirovne pogodbe nima pravice vzdrževati vojaških aeroplanov.

Vlom v Galušaku.

Okoli 23-letni moški, katerega so videli ljudje pohajati po Galušaku, vdrl med 5. in 6. uro ko so bili domači pri maši, v hišo posetnika in trgovca Jožefa Holca. Tat, ki se bržkone že dolgo časa ni preoblekel, je pustil na mestu svojo obrabljeno obleko ter čevlje, se opravil v Holcovo obleko, nato pa ukradel še več drugih predmetov. Pobral je srebrno uro, 1100 zetskih cigaret, več škatelj cigar, nekaj salam, 600 srebrnih kron in 400 Din. gotovine.

Skupna škoda znaša približno 7000 Din.

Stoletnica rojstva Gjure Daničiča.

Kakor javljajo iz Beograda, se bo dne 19. aprila proslavila stoletnica rojstva znanega srbskega znanstvenika in književnika Gjure Daničiča. V Beogradu se pri te priliki priredi predavanje o življenju in delovanju Daničičevem.

Afera s ponarejenimi čeki v Subotici

zavzema vedno večje dimenzije. Aretirani trgovec Spitzer je pri zaslišavanju kompromitiral celo vrsto trgovcev. Vnovčeni so ponarjeeni dolarski čeki v različnih zneskih, ki dosegajo svoto nad 30.000 dolarjev. Kakor vse kaže, so bili čeki večinoma vnovčeni v Srbiji. Preiskava se energično nadaljuje.

Novice iz Slovenije.

Smrtna kosa.

V Mariboru je umrl upokojeni nemški nadučitelj Gaischegg, bivši vodja deške ljudske šole poleg samostana. Kljub slovenskemu pokolenju je bil pokojnik velik naški nacionalec.

— Pri Št. Jurju ob Ščavnici je umrla Marija Kocmut, nadučiteljeva vdova, v visoki starosti 77 let.

Povožen od avtomobila.

Ko je šel delavec Josip Gebauer čez križišče cest proti Gospovetski cesti, je nenadoma pridrvel za njim avto in ga podrl na tla. Voz je nato peljal čez nesrečneža, in zavil v Dalmatinovo ulico. Gebaher je dobil težko rano na spodnjem delu desne noge, obenem pa tudi notranje poškodbe. Prvo pomoč je ranjencu nudil akademik Franc Mojsner, ki je priklical stražnika, a je nato obvestil rešilno postajo, ki je odpravila Gebauerja z rešilnim vozom v bolnico.

Tragična smrt ruskega dijaka.

Iz Spodnje Polskave prihaja poročilo o tragični smrti bivšega ruskega dijaka Mihajla Grenčupa, rodom iz harkovske gubernije v Rusiji. Dovršil je bil četrti razred gimnazije, ko so ga pobrali v protirevolucijonarno Wranglovo armado in je šel ž njo po svetu. Živel je grozno življenje, videl grozote in silno človeško bedo. Po razkroju Wranglove armade je bil v Galipolu, znanem taborišču ruskih emigrantov, prišel potem v Jugoslavijo. Usoda ga je končno zanesla v Spodnjo Polskavo pri Pragerskem, kjer je vstopil kot hlapec pri posestniku Karlu Hrastniku. Hrastnikovi so njim lepo ravnali, vendar se je mladeniča lotevala melankolija. Postal je otožen in rad je samotaril. Pogosto je tožil: "Brata in sestro so mi ubili boljševiki, matere ne bom videl nikoli več!" Dne 14. marca ni prišel v kuhinjo na zajtrk, zato mu je Helena Hrastnikova hotela prinesti kavo v sobo, kjer je prenočeval. Vrata so bila zaprta. Čez par minut pa je počil v sobi strel: Mihajlo je izvršil samomor. Projektil je šel skozi jetra. Naslednjo noč je nesrečni emigrant izdihnil svojo dušo. V sobi so našli poslovilno pismo, namenjeno njegovi materi v daljni Rusiji.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

NAJBOLJŠO PRILIKO

za obisk stare domovine nudi Vam veliki izlet v Jugoslavijo, katerega priredi naš zavod z najlepšim in najudobnejšim parnikom —

"PARIS" dne 16. maja.

Vse potnike bo spremljal en naših v tem skušenih uradnikov do Ljubljane oziroma Zagreba.

Odločite se pravočasno da Vam zamoremo preskrbeti najlepše kabine.

Poslužite se te izvanredne prilike in pišite za nadaljna navodila na:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Ogledalo Radičevih pregreškov.

Mreža krog voditelja hrvatskih republikancev se vedno bolj zgoščuje. Radič je obdolžen, da je navajal jugoslovanske vojake k dezertaciji ter k nepokorščini. V svojih govorih se je javno norčeval iz kralja. Radičeve zveze z agenti sovjetske Rusije.

V verifikacijskem odboru je bilo prečitano med drugimi spisi o Radiču tudi poročilo višjega državnega pravdnika v Zagrebu. Iz tega poročila sledi, da je Stjepan Radič v kazenski preiskavi in zaporu za naslednje inkriminirane čine:

1). Da je kot predsednik HRSS 27. junija l. 1924. odšel v Moskvo in da je po predhodnjih pogajanjih z zastopniki sovjetske vlade poslal pismo A. P. Smirnovu, da pristopa po oblastilu seje Hrvatskega narodnega zastopstva od 1. maja 1924. s svojo stranko seljaški internaciponali, in da je 1. julija 1924. končno izvršil formalnost tega pristopa k organizaciji, ki pripada III. Internacionali in propagira revolucionarni blok delavcev in seljakov; obvezal se je v duhu te organizacije, delati za odcepljenje Hrvatske in da se bo v zadnjem času poslužil tudi oboroženе revolucije ter je takoj tudi potom člankov in govorov na shodih pričel delati v tem smislu. Osnoval je torej udruženje, ki vrši komunistično propagando z namenom nasilne izpremembe političnega in gospodarskega reda v državi ter se zvezal z inozemsko organizacijo z namenom dobivati od nje gmotno podporo, s čemer je zakrivil čin po čl. 1 aI, 2 in 5 zakona o zaščiti države in javne varnosti.

2.) Da je neštetokrat pozival vojake k nepokorščini vojaškim starejšinam, k neizpolnjevanju vojaških dolžnosti in sploh vršil propagando, ki je stremela za tem, da se izzove v vojski nezadovoljstvo in nered, pri čemer se zlasti povdarjajo naslednji slučaji: a) pregovoril je redova Brzaka Fonetoviča, da se ne zglasi pri svoji komandi; b) nagovarjal je redova Nikolo F. Sokola k begu od komande; c) istotako redova Ivana Bodniča; d) redov Gustav Herceg se meseca avgusta l. 1921. pod vplivom govora Stjepana Radiča ni vrnil z dopusta k komandi; e) pod neposrednim vplivom agitacije, ki se je vršila po Radičevih navodilih, je redov F. Betkovič prekoračil dopust; f) pod istim vplivom se Ivan Tretvič iz Trebiča sploh ni odzval povivu za vstop v kader; g) Radič je govoril skupini vojnih beguncev in zlasti Gjuri Vučiču iz Odre, da se oni, ki odide v Albanijo, bržkone ne povrne živ, in da ni treba iti, ker naše (hrvatske) vojske ni, a zatim pred velikim številom vojnih beguncev da je treba potrpeti, ker končni prevrat ni vprašanje let ampak vprašanje dni in ur; h redovu Josipu Lukačeviču je govoril, da bo proglašena republika, v kateri ne bo ne davkov ne vojske; i) dajal je navodila za Bosno in Hercegovino da se nikomur ni treba zglasiti pri komandi, dokler ga ne privedejo s stražo, nadalje kako je treba sabotirati službovanje s simuliranjem bolezni in kako je treba nadalje v komandi sami poiskati zveze z Radič-evim poverjenikom v dotičnem kraju ter si preskrbeti navodila, kako je treba beležiti in poročiti o tem, kar se dogaja v vojski; j) tekom leta 1923. je po svojih agitatorjih, zlasti potom Ivana Božiča iz Slanega potoka, pustil razglašati, da Hrvatom ni treba sprejeti razporeda za slučaj mobilizacije in da bo lažje mogoče osnovati vstaško vojsko, ako služijo vsi Hrvati v Hrvatski; k) z agitacijo o skorajšnjem proglašenjem samostojne republike, v kateri ne bo vojske in o tem, da se naj vojni obvezniki skrivajo doma, je dosegel, da je Pavel Milenkovič iz Vel. Grdjevca prekoračil dopust; l) na shodu v Nijemcih 3. julija 1923 je govoril, da ni treba dajati niti rekrutov niti živine na pregled, dokler se ne ustvari 'sporazum'; m) pod neposrednim vplivom Radičeve agitacije so pobegnili iz vojske meseca maja l. 1924. vojaki 47 peš. polka I. Fuček, I. Štefan, A. Sokol in S. Plozek, vsi iz Gjurgjevca; n) beg Martina Solca iz Semovca se je izvršil pod neposrednim vplivom Radičevih agitatorjev; o) v času delne mobilizacije l. 1921. je Radič izdal navodilo, naj se nihče ne odzove vojaški dolžnosti, a istotako p) 14. decembra 1921. je pobegnil od svoje komande Josip Marič iz Koprivnice; s) 6. novembra leta 1921. je rekel v Zagrebu obveznikoma M. Buhinu in Franju Kašincu, naj povedo vsem svojim v vasi, da naj se ne ozdovejo vojaškemu pozivu. Vse to dokazuje, da je Radič z naštetimi čini, izvršenimi pred uveljavljenjem zakona o zaščiti države in javni varnosti zakrivil čin po paragrafu 97. kz. z., a z onimi po uveljavljenju tega zakona čin po čl. 1 navedenega zakona.

3.) Z intervjuvom, ogjavljenim v "Nezavisni Makedoniji" od 2. februarja l. 1924. je Radič pozival k revoluciji in s tem zakrivil zločin po par. 87 a in b k. z.

4.) Dne 5. avgusta l. 1923. je na sestanku s pokojnim Daskalovom izjavil: da je makedonska organizacija zelo močna in da bo uspela v svojem namenu (odtrgati Makedonijo) ter da se morajo vsi Bolgari brez razlike sprijazniti z novim režimom (Cankova in makedonstvujuščih), s čemer je zakrivil zločin po par. 87 a in b k z.

5.) Vdrževal je zveze z makedonsko organizacijo za legalno in ilegalno borbo (par. 87 a in b k. z.)

6.) Z govorom v Sisku 21. marca l. 1923. je pozival seljake, naj sami prevzamejo oblast (par. 103. k. z.)

7.) Pred bivšim poslancem Karlom Hauslerom je rekel: "Ako pride Karel Habsburški na Dunaj se bomo Hrvati z njim pogajali," s čemer je izpostavljal posmehu in preziranju ustavne pravice vladajočega kralja (par. 91 ka. zak.)

8.) S svojim govorom od 1. novembra l. 1924. na seji zagrebaške organizacije HRSS. je Radič zakrivil z izrazi, s katerimi je govoril o kralju, čine po par. 91 kaz. zak., razen tega je z vsem zgoraj navedenim zakrivil tudi dejanja po čl. 2. zak .o zaščiti države in po par. 87 k. z.

9.) Kot predsednik HRSS. je osnoval v Hrvatski, Slavoniji, Bosni in Dalmaciji oddelke borcev za nasilno prevzetje oblasti (par. 87. a in b).

10.) V času bivanja v Londonu se pogajal z zastopnikom madžarske vlade dr. Unkelhauserjem in madžarskim poslanikom Szaparyjem v svrho vrnitve Vojvodine Madžarom in odcepljenja Hrvatske od Jugoslavije (par. 87 a in b).

Zatem je predlagana kazenska preiskava proti Radiču:

pod 11. in 12. radi raznih inkriminiranih člankov v posameznih številkah "Slobodnega doma," ki se v poročilu navajajo drug za drugim;

pod 23. in 24, radi inkriminiranih člankov v koledarju "Božičnica";

pod 26. radi pozivanja delavstva k revoluciji v "Slobodnem domu" od 18. julija l. 1923. in

pod 27. radi razžaljenja nj. vel. kraljice v pogovoru od 14. julija l. 1923. na podlagi poročila, objavljenega v "Jutranjem listu."

Poročilo končno javlja, da se proti dru. Mačku, Predavcu, dr. Krnjeviču in obema Košutičema vodi preiskava radi suma, da so kot člani predsedstva dne 14. avgusta l. 1924. odobrili zgoraj označeno dejanje Radiča v Moskvi ter v tej smeri pričeli tudi delovati potom časopisnih člankov, nadalje da sta Dr. Maček in Košutič hodila na tajne sestanke na Dunaj, da je bil Avgust Košutič osebno z Radičem v Moskvi ter pisal članke o moči sovjetske zveze, s čemer so ustno in pismeno pospeševali komunistično propagando, vzdrževali zveze s komunistično organizacijo v inozemstvu z namenom odcepljenja posameznih delov države, kar so dejanja po čl. 1, točka 1, 2 in 5 zakona o zaščiti države, kazniva po čl. 2 tega zakona.

SULTANOV PRITLIKAVEC

Sultan Mahmud II., ki je vladal začetkom preteklega stoletja, je imel pri sebi dolga leta pritlikavčka, slavnega Ahmed Ago. Sultan je bil prebrisan mož, še bolj prebrisan in pretkan pa je bil mali Ahmed Aga. Tako je bil majhen, da je komaj pogledal na mizo. Pa grd je bil kot spaka. Suh, droben, tenke nožice, skoro nič prsi, glava pa precej velika, oči globoke in žareče, oster pogled. Kdor je videl kdaj to malo spako, ni pozabil onih bodečih oči. Usta je imel široka, ustnice debele, nasmeh je bil strupen. Obraz starikav. Smešna figura. Kdor je zagledal pritlikavca, se je nasmejal. Telesno od narave tako zapostavljen, je bil pa duševno toliko bolj razvit, bistroumen, zbadljiv in hudoben. Imel je mnogo sovražnikov zaradi tega. Ako je kdo z dežele prišel v sultanovo palačo si ga je ogledal mali Ahmed Aga in mu dal takoj zbadljivo ime, za katero je vselej izvedel tudi sultan.

Sultan Mahmud je imel malega spakca vedno okrog sebe. Zjutraj je že smel priti v sultanovo spalnico in potem je spremljal sultana navadno ves dan dokler se ni vlegel k počitku. Pri kosilu je sedel zraven sultana, spremljal ga je po krasnih drevoredih, kjer sta zbijala šale, in v vseh državnih in drugih zadevah se je sultan posvetoval z Ahmed Ago. Krasne poletne noči se je vozil sultan v zlatem čolnu po zalivu in spremljal ga je Ahmed Aga ki je imel čudovito lep glas, kateri se je mehko prilegal h godbi, ki je svirala tihoma ob sultanovi vožnji.

Pritlikavček je smel sultana spremljati med plesalke in druge ženske v palači, kamor ni smela stopiti druga moška noga. Lepe odaliske so se smejale pritlikavi pošasti. Počasi pa so se ga tako privadile, da so se kar pulile zanj. Tudi ako sultana ni bilo doma, se je Ahmed Aga lahko svobodno gibal, kjer je hotel. To pa je bilo zanj končno usodno.

Nekoč je nekdo opozoril sultana da Ahmed Aga dvori lepim odaliskam na način, ki je nedopusten. Sultan ga je dal opazovati in kmalu je bil aretiran mal pritlikavček in odaliska, s katero se je pečal. Kaj bo sedaj? Ves Carigrad je pričakoval običajno kazen, da namreč odalisko stisnejo v sod, katerega zvale v morje, Ahme dAgo pa obesijo zunaj pred vratih. Toda sultan ni mislil na to ampak kaznoval ju je s tem, da sta se morala vzeti. Pripravil jima je krasno ženitovanjsko pojedino in kupil krasno posest zunaj mesta. Tam sta se naselila. Ves Carigrad se je smejal izrednemu paru.

Ko je odšel mali tovariš sultanov, je ostal sultan sam. Žalosten je bil, ker se je tako težko ločil od malega spaka, in vzdihnil je: Najbolj sem pri tem kaznovan jaz sam!

Bikoborec je zaslužil milijon dolarjev.

MEXICO CITY, Mehika, 13. aprila. — Mojstrski bikoborec Rodolfo Gaono je priredil v nedeljo svojo poslovilno predstavo. Zatem se je umaknil v privatno življenje ter izjavil, da se ne bo nikdar več boril. Kot domnevajo, je zaslužil bikoborec en miljon dolarjev. Vsega skupaj je usmrtil 1093 bikov.

Polet na Havajsko otočje.

WASHINGTON, D. C., 13. apr. Mornariški department je objavil, da se bodo te dni dvignili s pacifične obali trije mornariški zrakoplovi ter skušali poleteti na Havajsko otočje.

Aeroplani so tako konštruirani, da lahko premerijo 2500 angleških milj, ne da bi se medpotoma ustavili.

SAMO ZA APRIL

ZASTONJ 5 mešalnih piskrov 50 labelnov

Star in Magnolia Mleko

Dokler se ne poslužite Star & Magnolia Mleka, ne morete spoznati, koliko ste pogrešali. Prihrani vam čas in denar. Lahko se ga uporabi v polni meri in ničesar ni izgubljenega. Ne pokvari se ter je vedno na razpolago. Ničesar drugega ne potrebujete kot odpirač in kakor hitro otvorite konvo, vas bo presenetil sladki okus mleka, katero lahko uporabite za vsako mogočo stvar. Poslužite se ga v kavi in videli boste razliko.

ZASTONJ

Poleg izvrstnih kakovosti teh vrst kondenziranega mleka, dobite lahko za 50 labelnov pet krasnih mešalnih piskrov kot jih vidite naslikane zgoraj. To je posebna ponudba ter je veljavna samo za kratek čas, da se vam omogoči prihranjevanje labelnov te vrste kondenziranega mleka in da lahko greste v najbližji premljski štor naveden spodaj. To darilo je mogoče dobiti izključno le v naših premijskih štorih. Ne pošiljamo je po pošti.

PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street near Duane Street
426 West 42nd Street near Ninth Avenue
1427 Third Avenue near 80th Street
61 East 125th Street near Madison Avenue

BRONX, N. Y.
578 Courtlandt Avenue near 150th Street, Bronx

BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue near 4th Avenue
2 Sumner Avenue near Broadway

LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue near 4th Street

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PRAVILNO RAVNANJE Z RAZVAJENIMI OTROCI.

Matere — vsaj večina njih — znajo kaj jim je storiti, kadar se je otrok prehladil ali ga grlo boli.

Kolikor staršev pa zna, kaj jim je storiti, kadar se pri fantku ali punčki pojavi nagla jeza, ljubosumnost, strah pred temo, novimi obrazi ali novim delom, ali trma? Ali kadar otrok se brani jesti potrebne jedi?

Koliko staršev se zaveda, da misli, čustva in navade njihovih otrok so ravno tako važna kot stanje njihovih zob ali moč njihovih mišic?

Mnogo staršev, katerim niti na misel ne pride, da bi dajali ricinovega olja za vsako bolezen, imajo za vsako slabo navado svojih otrok le eno metodo: Tega nikar!

Kolikor staršev se zaveda dejstva, da razvajeni otrok je dejanski bolan otrok?

Vsa ta in enaka vprašanja se bržkone vrnejo v misli očetov in mater, ko prečitajo knjižico, ki jo je ravnokar izdal federalni 'Children's Bureau.' Ta knjižica nosi naslov "Child Management" (Ravnanje z otroki) in pripravil jo je Dr. D. A. Thom, priznana avtoriteta na polju duševne higijene. Dr. Thom je organiziral klinike za razvajene otroke — takozvane "habit clinics" — v Bostonu in je na čelu osemorice teh klinik, ustanovljenih od tamošnje državne oblasti za mentalno zdravje.

"Child Management" je prva izdaja te vrste s strani otroškega urada. V enostavni in praktični obliki predočuje staršem, kaj je dognala moderna raziskava na polj umentalne higijene, ravno tako kot so prejšnje brošure o prepdrodni, detinski in otroški skrbi, ki so dosegle cirkulacijo približno 4 in pol milijonov izdaj, predočevale rezultate raziskav zdravniških strokovnjakov in zdravstvenih specijalistov.

Kako otrok čuti in misli, je velikanskega pomena za njegovo srečo v detinstvu in kasneje za njegov uspeh in sposobnosti v odraslih letih. Dr. Thom pravi v tem pogledu:

"Otrok ima duševno življenje, ki je mnogo bolj delikatno in komplicirano nego njegovo telo, in je mnogo težje čuvati ga v redu in jako lažje spraviti ga v nered. Otrok živi pravcato mentalno življenje, polno nad, ambicij, dvomov, skrbi, veselja, žalosti in hrepenenj ki morejo doživet vzadoščenje ali razočaranje istotako v otroku 3 let kot kadar bo 30 let star. Družina je delavnica, kjer se značaj in osebnost posameznika potom pridobljenih navad izobražuje v ono osebo, kakršna bo otrok v poznejšem življenju."

Strah, ljubosumnost in jeza so občutki, ki jih je treba v otroških letih jako skrbno proučevati in umno obdelovati. Drugi problemi, ki delajo preglavice staršem in zahtevajo veliko pozornost, so oni, ki se tičejo prehrane in vprašanje spolnega poduka. Za vzgojo svojih otrok morajo starši sami dobro razumevati vse te probleme in uporabljati to svoje znanje, da ustvarijo pri otroku dobre navade in odpravijo razvade.

"Biti oče ali mati je najlepši in najvažnejši posel na svetu," pravi Dr. Thom. Njegov nasvet staršem je v kratkih besedah sledeč:

Ne pretirajte svojih skrbi. Otrok lahko postane samoljuben in sebičen in začne pritoževati se radi domišljenih bolezni iz enostavnega razloga, ker mu starši s svojo pretirano skrbjo sugerirajo, da je bolan.

Ne pestujte preveč svojih otrok. Otrok, ki se vedno drži materinega krila, nima prilike, da bi se naučil kako živeti s svojimi sosedi.

Nikar se ne trudite dajati otroku vse, karkoli zahteva. Jako rano se mora dete naučiti, da ne more biti vse njegovo iz enostavnega razloga, ker si to zaželi.

Ne podkupujte. Dostikrat slišimo "sinček, bodi sedaj dober fantek in mati ti bo dala en cent." Kmalu ne bo sinček ničesar storil brez centa in prav hitro bo hotel dva, tri in več centov za to.

Ne varajte. Dostikrat starši napačno razlažejo ali lažejo, da osta ne otrok miren ali da dosežejo, kar hočejo. Naenkrat pa se zavedajo, da je otrok lažnjiv, in se čudijo zakaj.

Ne delajte brezpomembnih groženj. "Bodi dober, drugače ti bo zdravnik jezik odrezal" ali "bodi miren, drugače te bom udaril" — take grožnje utegnejo imeti eno ali drugo neugodno posledico: ustrahovati otroka, kar je jako zlo, ali vzbuditi v njem zaničevanje staršev, ki vedno grozijo in nikoli ne izvršujejo svojih groženj.

Ne govorite o otrocih in ne smejajte se nad njimi v njihovi prisotnosti. Samozavednost je škodljiva in se prav hitro razvije.

Ne bodite mrzli in odurni. Roditelj, ki nima časa brigati se za malenkosti svojega malega otroka se ne bo niti brigal, kadar vzrastejo resnični problemi.

Ne bodite neuljudni. Otroci imajo svoje lastne načrte ki jih odrasli dostikrat popolnoma prezirajo. Ako posežete vmes, bodite obzirni.

Nikar se ne kregajte radi discipline v prisotnosti otroka. Poravnajte take stvari, kadar ste sami.

ZA GOSPODINJE

Piše ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema nasvete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjo.

NAVODILO št. 48.

Kuharski recepti.

Nobene druge hrane ni, od katere bi bila zdravje in dobrobit povprečne družine v tako veliki meri odvisna kot od dobrega kruha. Kruh je v splošnem zelo redilna in ekonomična hrana. Če je doma napravljen ima sladek okus in kakovost katere ne more imeti noben drugi kruh. Vedeti, kako napraviti dober kruh, je prednost, ki prekaša vso ostalo kuharsko umetnost. Navadnemu kruhu manjka pogosto resnične redilne vrednosti. Naučiti bi se morali delati kruh z rozinami, poslužujoč se pri tem polnovredne pšenične moke in otrobov. Nasledniji recept vam bo pokazal, kako napravit kruh, ki bo imel skoro tak okus kot pogača.

KRUH Z ROZINAMI

Gobast — 1 pnt mlačne vode
1 kvart moke
1 cake kvasa

Zdrobite in namočite zvečer kvas za dvajset minut v mlačni vodi. Zmešajte z moko in stepite. Pokrite. Pustite vshajati v gorkem prostoru preko noči:

Iz navadnega testa:

1 pint mlačne vode ali prevretega in ohlajenega mleka
3 čajni žlici soli
8 velikih žlic sladkorja
4 velike žlice masti
2 čaši izbranih rozin
2 kvarta presejane moke, segrete, a ne vroče.

Zjutraj zmešajte vse te stvari skupaj ter napravite srednje gosto testo. Gnetite približno deset minut. Pustite vshajati, dokler ne bo obseg testa še enkrat tako velik, približno dve uri in pol. Gnetite zopet. Pustite zopet vshajati. Pecite 45 do 60 minut v zmerno vroči peči. Žemljice in kavne pogače je lahko napraviti s tem, da dodaste sladkor in mast navadnemu krušnemu testu.

Kuhinjski nasveti.

Če hočete napraviti dobro stepeno smetano, se poslužite četrt pinta goste smetane, dodajte malo pecivne sode teh stepite.

Če hočete napraviti dobro podlago za likalno desko, se poslužite turških ogrtač.

Pri izbiri namizne posode je najboljša posoda s priprostim robom, ker kaže vedno dober okus. Ameriški in angleški procelan je izdelan vedno v čednih uzorcih ter je dobre kakovosti. Dobro je izogniti se kričečim barvam pri izbiri namiznega porcelana.

Zarjavele nože je lahko očistiti, če se jih preko noči namoči v kislem mleku.

Dober punč lahko napravite s kombiniranjem ledenega čaja in limonade. Dodajte par koščkov oranže.

Domača sredstva.

Po napornem dnevnem delu bi morali zamenjati svoje čevlje, kakorhitro pridite domov, da lahko na ta način dobro prezračite svoje čevlje in da nudite mišicam svojih nog priliko, da se odpočijejo.

Predno povoščite ali se poslužite šelaka na trdih tleh in na pohištvu, se prepričajte, da je les v resnici čist, kajti vsa nečista mesta in vse pege se bodo prikazale pod polirano površino.

Predno odprete kano z barvo, jo obrnite parkrat gorindol. Del barve, ki se je sesedel na dnu, se bo na ta način pomešal z ostalo barvo.

Če ne teče predal v vaši mizi ali omari gladko, namažite robove z milom in videli boste, da bo predal gladko tekel semintja.

Isto velja glede oken in vsakega drugega nepremičnega dela, pri katerem pridejo leseni robovi v stik drug z drugim.

Če je obleka dobro izlikana, predno se jo spravi, je precej varna pred molji. Likanje z vročim likalnikom uniči vsa skrita jajca moljev.

Nasveti za lepoto.

Vaši lasje bi ne smeli postajati sivi, dokler ne dosežete starost petdesetih let, seveda pod pogojem, da ste ohranili svoje lase v čistem in zdravem stanju. Suhi lasje izgube svojo barvo hitrejše kot naravno mastni ali oljnati lasje. Staro dejstvo je, da ni mogoče odpraviti sivih las pri ljudeh, ki so napredovali v starosti. V svoji lekarni lahko kupite številne proizvode, kojih proizvajalci trdijo, da lahko preprečijo osivenje vaših las. Nobenega posebnega pravila ni, kako pogosto bi morali izmivat svoje lase ali kako pogosto bi se morali poslužiti dobre lasne tonike. Svetovati pa je, da skušate dobiti nasvet dobre avtoritete glede osivelosti.

Osebno zdravje.

Izbira in uporaba mila sta zelo važni, če hočete ohraniti svojo kožo in telo v zdravem stanju. Mila se izdeluje potem kombinacije alkalija z maščobami. Mila so ali trdo ali mehka, soglasno s tem, kako se jih uporablja. Cenena mila so ponavadi napravljena iz žarkih maščob, katerim se primeša dišave, da se odpravi duh cenene masti, katero se je uporabilo. Če se poslužite cenega mila, boste našli, da razburja kožo. Mehko milo je treba uporabiti pri umivanju glave in trdo milo pri umivanju telesa. Na trgu so številne vrste mila in vsaka vrsta ima svojo posebno uporabo. Za kopanje je dobro kastilsko ali glicerinsko milo. Za opiranje gotovih delov telesa bi se morali poslužiti mila z gobo ali mehko krtačo, kajti to bo očistilo kožo dosti boljše, ker odpre luknjice v koži.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Začnite danes hraniti labelne Star in Magnolia Mleka, kajti zanje lahko dobite dragocena darila. Ravno Star in Magnolia Mleko vedno potrebujete v Vaši kuhinji pri izvrševanju raznih navodil.

Umrli v Ljubljani.

Janez Pleško, gostač, 63 let; Betka Tuše, posestničina hči, 18 leta; Anton Prijatelj, posestnik, 68 let; Barbara Lesjak, kočarjeva žena, 66 let; Fran Bizjak, poslovodja, 27 let; Ignacij Fijavž, krojaški mojster, 46 let.

ZAUŽIVANJE OPIJA NA KITAJSKEM

Zgodovina opija na Kitajskem je eklatanten primer, kako podli in nizkotni so ljudje, kadar gre za denar. Kitajska je morala voditi opijevo vojno proti predstaviteljem bele rase, da prepreči čedalje večji uvoz tega strupa. S strogimi zakoni je mogla kitajska vlada samo začasno omejiti vporabo opija. Ali vlada je bila v tej borbi proti socijalnem zlu preslaba ker je bila tujcem trgovina z opijem glnavni vir bogatih dohodkov. Poraz v vojni z Japonsko je prisilil kitajsko vlado, da nastopi z novimi prohibitivnimi sredstvi proti temu škodljiveu in sovražniku narodnega zdravja. Te borbe so se udeležili tudi na Kitajskem živeči tujci. L. 1916. se je posrečilo vladi s pomočjo posebne komisije za borbo proti opiju popolnoma iztrebiti to zlo. Ali navzlic strogim odredbam in prepovedi uvoza je Kitajska po vojni zopet prepravljena s tem strupom.

Radi neprestanih notranjih nemirov je vlada brez moči, da bi stopila na prste vsemogočnim oblastnim upraviteljem ki eksploatirajo zlasti v zapadnih krajih ogromna makova polja kot bogati vir dohodkov za najemne čete. Polovica kitajskih uradnikov kadi opij. Polagoma se je lotila ta manija tudi nižjih slojev. Opij je bil znan na Kitajskem kot zdravilo že v 17. stoletju. Od Špancev ki so bili v trgovinskih stikih s Filipinskimi otoki in Južno Kitajsko, so se Kitajci naučili kaditi tobak. Mešati tobak z opijem so naučili Kitajce Holandci, takratni gospodarji Formoze. Ta mešanica dveh strupov je veljala prvotno za lek proti malariji Tako je prišel opij kmalu v promet in že v 18 stoletju se je razširil po celi Kitajski. Po svetovni vojni je dobil opij nevarnega tekmeca v morfiju ki je tihotapcem ljubši, ker ga lažje prevažajo. Morfij je za Kitajsko še večji socijalni bič nego opij. Kdor ga hoče imeti, si zna hitro pomagati.

NENAVADNO MAŠČEVANJE

V pariškem predmestju se je te dni dogodila družinska tragedija, ki bi se bila kmalu končala z umorom. Rodbinsko življenje delavča Lalaija je začelo v zadnjem času pešati. Med zakoncema ni bilo več tistega soglasja, ki jima je rodilo šestero otrok. Mož se je udajal pijači ,žena pa se je odmikala bolj in bolj od soproga, hoteč ga izpodriniti iz rodbinskega življenja ter zapoditi od doma. Mož se ni poboljšal in žena je izsilila ločitev zakona. Ločeni mož ni mogel pretrpeti ločitve. Ali se mu je morda v obupu in kesu porodila kaka stara dobra misel ter je znova vzljubil svojo ženo, mater njegovih šestero otrok? Pojavil se je torej nekega večera zopet pri ženi in ji prigovarjal, da začneta novo skupno življenje. Žena se ni hotela udati in je zahtevala, naj se mož najprvo temeljito izpreobrne, naj se najprvo vrne k rednemu življenju. Ker moževa prigovarjanja niso omajala trdne volje njegove žene, jo je povlekel na stopnjišče ter ji tamkaj dobesedno odgriznil nos. Začel jo je nato daviti in bi bil žrtev sigurno zadavil, da niso pritekli stanovalci na pomoč in rešili nesrečnico sigurne smrti. Našli so jo na stopnjišču vso okrvavljeno. Mož je hotel uiti in jo naglih krač pobral po stopnjišču. Toda na ulici ga je zajela policijska patrola in ga odvedla na prefekturo. Tamkaj je izjavil, da se ne kesa dejanja in da bi bil svojo ženo sigurno zadavil, da ga niso preplašili stanovalci. Poročilo ne navaja, ali je bila žena zvesta in ali ni ločitev izvedla pod pritiskom kakega novega ljubavnega razmerja, na kar bi se dalo sklepati iz dejstva, da ji je mož odgriznil nos, kar bi ne storil, da ni s tem hotel kaznovati ženo in jo telesno znaličiti.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Knjigarna "Glas Naroda"

MOLITVENIKI:

Duša popolna ... 1.—
Marija Varhinja:
v platno vezano ... .70
v usnje vezano ... 1.50
v fino usnje vezano ... 1.70
Rajski glasovi:
v platno vezano ... .70
v fino platno vezano ... 1.10
v usnje vezano ... 1.50
v fino usnje vezano ... 1.70
Skrbi za dušo:
v platno vezano ... .80
v usnje vezano ... 1.65
v fino usnje vezano ... 1.80
Sveta Ura:
fino v platno vezano, z debelimi črkami ... .90
v usnje vezano ... 1.60

ANGLEŠKI MOLITVENIKI: (ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano .30
Child's Prayerbook:
v belo kost vezano ... 1.10
Key of Heaven:
v usnje vezano ... .70
Key of Heaven:
najfinejše usnje vezano ... 1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:
v fino usnje vezano ... 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano ... 1.30
Ave Maria:
v fino usnje vezano ... 1.40

POUČNE KNJIGE:

Angleško-slovenski slovar (Dr. Kern) ... 5.00
Angeljska služba ali nauk kako naj se k sv. maši streže .10
Dva sestavljena plesa: četvorka in beseda spisano in narisano ... .35
Govedoreja .75
Domači zdravnik po Kneippu ... 1.25
Domači živinozdravnik ... 1.25
Jugoslavija, Melik 1 zvezek ... 1.50
2. zvezek 1—2 snopič 1.80
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano ... 1.00
Kako se postane ameriški državljan .15
Knjiga o dostojnem vedenju ... .50
Katekizem (veliki) ... .40
Mlekarstvo s črticami za živinorejo .75
Nemško angleški tolmač ... .60
Največji spisovnik ljubavnih pisem .80
Nauk pomagati živini ... .60
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00
Naša zdravila ... .50
Nemško slovenski besednjak Wolf-Cigale, 2 knjigi trd. vez. ... 7.00
Nemščina brez učitelja —
1. del ... .30
2 del ... .30
Pravila za oliko ... .65
Psihične motnje na alkoholski podlagi ... .75
Praktični računar ali hitri računar .75
Praktični sadjar trd. vez. ... 3.00
Poljedelstvo. Slovenskim gospodarjem v pouk ... .35
Sadno vino ... .50
Slvensko-angleška slovnica, s slovarjem, trdo vezana ... 1.50
Slovenska slovnica za sredne šole, (Breznik) ... 1.—
Slovensko-italjanski in Italj.-slov. slovar ... 1.00
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar ... .50
Slovenska narodna mladina ... 1.—
Spretna kuharica (trdo vezana) ... 1.45
Umni čebelar ... 1.—
Umni kmetovalec ali splošni poduk, kako obdelovati in izboljšati polje .30
Vošilna knjižica ... .50
Veliki slovenski spisovnik raznih pisem. Trdo vezano ... 1.80
Veliki Vsevedež ... .80
Zgodovina S. H. S., Melik
1. **zvezek** ... .45
2. zvezek 1. in 2. snopič ... .70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Andrej Hofer ... .50
Boy, roman trd. vez. ... .80
Beneška vedeževalka ... .35
Belgrajski biser ... .35
Beli rojaki, trdo vezano ... 1.00
Balkanska Turška vojska ... .80
Burska vojska ... .40
Bilke (Marija Kmetova) ... .25
Cvetke ... .25
Črni panter ... .65
Ciganova osveta ... .35
Čas je zlato ... .30
Cvetina Borograjska ... .50
Čarovnica starega gradu ... .25
Doli z orožjem ... .50
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško) ... .60
Dolga roka ... .60
Devica Orleanska ... .50
Duhovni boj ... .50
Dedek je pravil. Marinka in škrateljčki ... .40
Elizabeta ... .35
Fabijola ali crkev v Katakombah ... .45
Fran Baron Trenk ... .35
Farovška kuharica ... .75
Filozofska zgodba ... .60
Fra Diavolo ... .50
Gozdovnik (2 zvezka) ... 1.20
Godčevski katekizem ... .25
Golem, roman ... .70
Gadje gnjezdo, povest iz dni trpljenja in nad, trda vez. ... .75
Hadži Murat, trda vez. ... .80
Hedvika ... .35
Helena (Kmetova) ... .40
Humoreske, Groteske in Satire, vez. .80
broširano ... .60
Iz dobe punta in bojev ... .50
Iz modernega sveta, trda vez. ... 1.40

Jos. Jurčič, spisi:

Sosedov sin ... .40
5. zv. Sosedov sin. Sin kmečkega cesarja itd. Broširano ... .75
Trdo vezano ... 1.00
6. zv. **Dr. Zober, roman, Tugomer,** tragedija v 5. dejanjih, broširano ... .75
Trdo vezano ... 1.00
Karmen, trdo vez. ... .40
brošírano ... .30
Krivec, roman, trd. vez. ... .75
Kralj zlate reke ali **Črna brada** ... .45
Kraljica mučenica, trd. vez. ... .80
Kazaki, povest iz Ruskega ... .70
Kraljevi vitez (Zevacco) vez. ... 1.00
Kresalo duhov ... .70
Kraljevič in berač ... .25
Kuhinja pri kraljici g. nožici, francoski roman ... .40
Ludovika Beozija ... .25
Ljubice Habsburžanov ... .40

Levstikovi zbrani spisi:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač. ... .70
2. zv. Otročje igre v pesencah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopis — Tolmač. ... .70
3. zv. Povesti in potopisi ... .70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave. ... .70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju ... .70

Ljudska knjižnica:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezana ... 1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinka povest ... .50
3. zv. Jernač **Zmagovac. — Med** plazovi ... .50
4. zv. **Malo** življenje ... .65
5. zv. Zadnja kmečka vojska ... .75
7. zv. Prihajač ... .60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ... .60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ... .60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ... .60
12. zv. **Iz dnevnika malega poredneža,** trdo vezano ... .60
14. zv. **Ljubljanske slike. —** (Brencelj) ... .60
15. zv. **Juan Miseria.** Povest iz španskega življenja ... .60
16. zv. **Ne v Ameriko.** Po resničnih dogodkih ... .60

Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti Trdo vezano ... 1.00
Mimo življenja, trda vez. ... 1.—
Mimo življenja, broširano ... .80
Mladih zanikernežov lastni životopis .75
Mrtvo mesto ... .70
Mrtvi Gostač ... .35
Materina žrtev ... .80
Musolino ... .40
Mali Klatež ... .70
Mesija ... .30
Mirko Poštenjakovič ... .30
Marjetica ... .70
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško) ... 1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht) ... .25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino ... .25
Notarjev nos; humoreska ... .35
Narod ki izmira ... .40
Naša Ančka ... .35
Naša vas, 1. del, 14 povesti ... .90
Naša Vas, II. del, 9 pov. ... .90
Nova Erotika, trd. vez. ... .70
Naša leta, trda vez. ... .65
Naša leta, broširano ... .45
Na Indijskih otokih ... .50
Naseljenci ... .30
Novele in črtice ... .90
Na Preriji ... .30
Nihilist ... .40

Narodne pripovedke za mladino:

3. **zvezek** ... .35
4. **zvezek** ... .40

Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka ... 1.50

Narodna biblioteka:

Svitoslav ... .35
Spisje ... .35
Krvna osveta ... .35
General Lavdon ... .70
Napoleon I. ... 1.—
Babica ... 1.20
V gorskem zakotju ... .35
Za kruhom ... .35
Z ognjem in mečem ... 3.—
Grška Mitologija, 2 knjigi ... 1.40
Kranjske čebelice, poezije ... .35
Obiski. (Cankar). Trdo vezano [illegible]
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka ... .25
Ob tihih večerih, trda vez. ... .90
Petelinov Janez ... .90
Pesmi v prozi, trdo vez. ... .70
Prigodbe čebelice Maje trda vez. ... 1.00
Pabirki in Roža (Albrecht) ... .25
Pasti in zanke. Kriminalni roman ... .35
Pariški zlatar ... .35
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem ... .50
Poslednji Mehikanec ... .30
Pravljice H. Majar ... .30
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku .35
Požigalec ... .25
Praprečanove zgodbe ... .25
Patria, povesti iz irske junaške dobe .30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ... .25
Pet tednov v zrakoplovu. Trd. vez. 1.50
Pol litra vipavca ... .30
Ptice selivke, trda vez. ... .75
Pikova dama (Puškin) ... .30
Pred nevihto ... .35
Pravljice in pripovedke za mladino.
1. **zvezek** ... .40
2. zvezek ... .40
Pegan in Lambergar ... .70
Rablji, trda vez ... .75
Razkrinkani Habsburžani (Larish) ... .35
Revolucija na Portugalskem ... .30
Rinaldo Rinaldini ... .50
Slovenski šaljivec ... .40
Slovanska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti ... .60
Suneški invalid ... .35
Skozi širno Indijo ... .50
Sanjska knjiga Arabska ... 1.50
Sanjska knjiga, nova velika ... .90
Sanjska knjiga, srednja ... .35
Spake, humoreske, trda vez ... .90
Strelec ... .30
Strahote vojne ... .50
Stezosledec ... .30
Sveta noč, zanimive pripovedke ... .30
Strup iz Judeje ... .75
Sisto Sesto, povest iz Abrucev ... .30
Svitanje (Govekar), vez. ... 1.20
Šopek, samotarke **(Komanova)** vez. .50
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman ... .80
Sveta Notburga ... .35
Sredozimci, Sorosa Jerica (Bohnije) .30

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. **Poznava Boga** ... .30
3. zv. **Pridni Janezek in Hudobni Mihec** ... .30
7. zv. **Jagnje** ... .30
8. **zv. Pirhi** ... .30
13. **zv. Sveti večer** ... .30
14. **zv. Povodenj** ... .30
15. **zv. Pavlina** ... .30
17. **zv. Brata** ... .30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. **Ivan Albrecht: Ranjena gruda,** izvirna povest, 104 str., broš. 0.35
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš. ... .50
Št. 3. **Ivan Rozman: Testament,** ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str. ... .35
Št. 4. **Cvetko Golar: Poletno klasje,** izbrane pesmi, 184 str., broš. .50
Št. 5. Fran Milčiski: Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 str., br. 0.25
Št. 6. **Ladislav Novak: Ljubosumnost,** veseloigra v eem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš. ... .25
Št. 7. **Andersenove pripovedke.** Za slovensko mladino priredila **Utva,** 111 str., broš. ... .35
Št. 9. **Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije,** 347 str., broš. ... .70
Št. 10. **Ivan Albreht: Andrej Ternouc,** relijefna karikatura iz minulosti, 55 str., broš. ... .25
Št. 11. **Pavel Golia: Peterčkove poslednje sanje,** božična povest v 4. slikah, 84 str., broš. ... .35
Št. 12. **Fran Milčinski: Mogočni prstan,** narodna pravljica v4 dejanjih, 91 str., broš. ... .30
Št. 13. **V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna,** roman, poslovenil **U. Žun,** 112 str., broš. ... .30
Št. 14. **Dr. Karl Engliš: Denar,** narodno-gospodarski **spis,** poslovenil dr. Albin Ogris , 236 str., br. .80
Št. 15. **Edmond in Jules de Goncourt: Renee Mauperin,** roman, prevel P. V. B., 239 str., broš. ... .45
Št. 16. **Janko Samec: Življenje,** pesmi, 112 str., broš., ... .45
Št. 17. **Prosper Marimee: Verne duše v vicah,** povest, prevel **Mirko Pretnar,** 80 str., ... .30
Št. 18. **Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovškega grajščaka,** veseloigra v enem dejanju, **poslovenil** dr. Fr. Bradač, 47 str., broš. ... .25
Št. 19. **Gerhart Hauptmann: Potopljeni zvon,** dramatska bajka v petih dejanjih, **poslovenil Anton Funtek,** 124 str., broš. ... .50
Št. 20. **Jul. Zeyer: Gompači in Komurasaki,** japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš. ... .35
Št. 21. **Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic,** II., 73 str., broš. ... .25
Št. 22. **L. N. Tolstoj: Kreutzerjeva sonata,** roman, poslov. **Fran Pogačnik,** 136 str., broš. ... .50
Št. 23. **Sophokles: Antigone,** žalna igra, poslov. **C. Golar,** 60 str., br. .30
Št. 24. **E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev,** I. del. 355 str., broš., ... .80
Št. 26. **L. Andrejev: Črne maske,** poslov. **Josip Vidmar,** 82 str. br. .35
Št. 27. **Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne,** 80 str., broš. ... .35
Št. 35. **Gaj alustij Krisp: Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler,** 123 str., broš. ... .50
Št. 36. **Ksaver Meško:** Listki, 144 str., ... .65

Spilmanove pripovedke:

2. zv. Maron, krčanski deček iz Libanona ... .25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kav**kaških gora** ... .25
4. zv. Praški judek ... .25
8. zv. Tri Indijanske povesti ... .30
9. zv. **Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japnskega** ... .30
10. zv. **Zvesti sin.** Povest iz vlade Akbarja Velikega ... .25
11. zb. **Rdeča in bela vrtnica,** povest .30
12. **zv. Korejska brata.** Črtica iz misjonov v Koreji ... .30
13. zv **Boj in zmaga, povest** ... .30
14. zv. **Prisega Huronskega glavarja.** Povest iz zgodovine kanadske ... .30
15. zv. **Angelj sužnjev. Braziljska povest** ... .25
16. zv. **Zlatokopi. Povest** ... .30
17. zv. **Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo** ... .30
18. zv **Preganjanje Indijskih misjonarjev** ... .30
19. zv. **Mlada mornarja.** Povest .30
Tatič, Bevk, trd. vez. ... .75
Tri povesti ... .35
Tunel, trda vez. ... 1.00
Turki pred Dunajem ... .60
Trenutki oddiha ... .40
Vesele povesti ... .30
Vera (Waldova) broš. ... .35
Višnjeva repatica (Levslik) vez. 1.—
Vrtnar, Rabindranath Tagore broš. ... .60
trdo vezano ... .75
Volk spokornik in druge povesti za mladino ... 1.00
Valentin Vodnika izbrani spisi ... .30
Vodnik svojemu narodu ... .25
Zgodba Napol. huzarja vez. ... 1.50
Zmisel smrti ... .60
Zadni dnevi nesrečnega kralja ... .60
Zadna pravda ... .50
Zmaj iz Bosne ... .80
Zlatarjevo Zlato ... 1.00
Zločin v Orčivalu, broš. ... .75
Za miljoni ... .65
Ženini naše Koprnele ... .35
Zmote in konec gospodične Pavle .35
Zgodovinske anekdoti ... .30

Zbirka slovenskih povesti:

1. zv. Vojnomir ali poganstvo ... .35
2. zv. **Hudo brezdno** ... .35
3. zv. **Vesele povesti** ... .35
4. zv. **Povesti in slike** ... .35
5. zv. **Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh** ... .65

Zbrani spisi za mladino (Gangl):

1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti ... .50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi ... .50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ... .50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti ... .50
5. zv., trdo vezano. Vinski brat ... .50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti .50

Umetniške knjige s slikami za mladino:

Pepelka; pravljica s slikami ... 1.60
Rdeča kapica; pravljica s slikami ... 1.00
Seguljčica; pravljica s slikami ... 1.00
Trnoljčica, pravljica s slikami ... 1.00
Knjige za slikanje:
Mladi slikar ... .75
Slike iz pravljic ... .75
Knjige za slikanje dopisnic, popolna z barvami in navodilom:
Mlada greda ... $1.—
Mladi umetnik ... 1.20
Otroški vrtec ... 1.20
Za kratek čas ... 1.20
Zaklač za otroka ... 1.20

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5 dejanj .60
Burke in šaljivi prizori, eno in več dejank ... .80
Dolina solz. 8. enodejanke: Dva svetova. Dedščina. Trpini ... 1.00
Dnevnik. Veseloigra v 2 dejanjih .. .30
Cyrano de Bergerac. Hoerična komedija v 5 dejanjih. Trdo vezano 1.70
Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih ... .50
Eda, drama v štirih dejanjih ... .30
Hlapec Jernej, v 9 slikah ... .50
Krivoprisežnik. Narodna igra s petjem v 3 dejanjih ... .35
Mati, Meško, tri dejanja ... .70
Marta, Semenj v Richmondu 4 dejanja ... .30
Starinarica. Veseloigra v 1 dejanju .30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah .. .30
Sovražnik žensk, enodejanka, ... .35
Poljub, v dveh dejanjih ... .30
Tončkove sanje na Miklavšev večer.
Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih .60
njih ... .60
R. U. R. drama v 3 dejanjih s predigro **(Čapek)** vez. ... .45
Revizor, 5 dejanj trda vezana ... .75
Ujetnik carevine, veseloigra v 2 janjih ... .30
Veronika Deseniška, trda vez. ... 1.50
Za križ in svobodo, igrokaz v 5 dejanjih ... .35

Ljudski oder:

3. zv. **Miklova zala, 5 dejanj** ... .70
4. zv. **Tihotapec, 5 dejanj** ... .60
5. zv. **Po 12 letih, 4 dejanja** ... .60

Zbirka ljudskih iger.

3. snopič. **Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje** ... .60
9. snopič. **Na Betlehemskem poljanah. Kazen ne izostane. Očetova kletev, Čašica kave** ... .30
12. snopič. **Izgubljen sin, V. ječi, pastirici in kralji, Ljudmila, — Planšarica** ... .30
13. snopič. **Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok** ... .30
14. snopič. **Junaška deklica. Sv. Boštjan, Materin blagoslov** ... .30
15. snopič. **Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža** ... .30
20. snopič. **Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka** ... .30

PESMI IN POEZIJE:

Balade in romance (Aškrc) trdo vez. 1.25
brošírano ... .80
Bob za mladi zob, trda vez. ... .40
Gregorčič, poezije trda vez. ... .75
Gregorčičeve zbrane pesmi s sliko .. .40
Ko so cvele rože, trda vez. ... .60
Godec; Pored narodnih pravljic o Vrbkem jezeru. (A. Funtek) Trdo vezano ... .75
Moje obzorje (Gangl) ... 1.25
Marcic (Gruden) broš. ... .30
Narodna pesmarica. Zbirka najbolj priljubljenih narodnih in drugih pesmi ... .40
Primorske pesmi (Gruden) vez. ... .35
Pohorske poti (Glaser) broš. ... .30
Slutne (Albreht) broš. ... .30
Pesmi Ivan Zormana.
Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini ... 1.25
Slovenska narodna lirika. Poezije .50
Sto ugank, (Oton Zupančič). — Poezije ... .50
Vijolica. Pesmi za mladost ... .60
Zvončki. Zbirka pesnij za slovensko mladino. Trdo vezano ... .90
Zlatorog, pravljica, trda vez. ... .60

PESMI Z NOTAMI:

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI:

Priložnostne pesmi (Grum) ... $1.10
Slovenski akordi (Adamič) I. zv. .. .75
Slovenski akordi (Adamič) II. zv. .. .75
Pomladanski odmevi ... .45
Ameriška slovenska lira (Holmer) .. 1.50
Orlovske himne (Vodopivec) ... 1.20
10 moških in mešanih zborov (Adamič) ... .45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamič) 2. zv. ... .80
Dvanajst pesmi I. in II. zv. izdala Glasbena Matica ... .50

MOŠKI ZBORI:

Veseli Bratci (Pahor) ... .40
Slovenske narodne pesmi (Hubad) izdala Glasbena Matica ... .40
Trije moški zbori (Pavčić) izdala Glasbena Matica ... .40
Domovini (Foerster) izdala Glasbena Matica ... .40
Narodna nagrobnica (Pavčić) ... .35
Gorski odmevi (Laharnar) 1. zv. .. .45
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv. .. .4

SAMOSPEVI:

Pastirica, Kanglica, Snegulčica ... .45
Nočne pesmi (Adamič) ... 1.25
Šest pesmi, izdala Glasbena Matica .75
Štirji samospevi, izdala Glasbena Matica ... .45

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku. Knjige pošiljamo poštnino prosto.

"GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York

Fr. Milčinski:

Ptički brez gnezda

(Nadaljevanje.)

Tončku je omahnila glava v blazino, mežal je, le enakomerna hitra sapa je kazala, da še ne spi. Teta Mica mu je spet držala roki in mu z ljubim svojim pripovedovanjem božala dušo: — Čakaj, moj fantek, da ti povem lepo pravljico o pastirčku. Ta pastirček je imel sto ovac, pomisli — sto ovac! in jih je gnal na pašo. Pa pride do široke, široke reke, onkraj je bila najlepša paša, pa ni mostu čez vodo. Pa zagleda čoln, ob bregu je bil privezan in tako majhen, več kakor ene ovce ne bi nesel hkratu. Čeprav je bil majhen, pastirček ga je bil le vesel. Odvezal ga je, postavil vanj ovco in odrinil od brega. Veslal je in veslal, reka je bila široka, srečno je priveslal do nega brega. Kako je bila ovca vesela lepe paše! Ali devetindevetdeset jih je bilo še na onem bregu. Pastirček se je koj vrnil po drugo. Postavil jo je v čoln in odrinil od kraja. Veslal je in veslal, reka je bila široka, srečno je priveslal onkraj. Zdaj sta bili že dve ovci na lepi paši, osemindevetdeset pa na oni strani, pastirček se je hitro vrnil po tretjo. Postavil jo je v čoln in odrinil od brega, veslal je in veslal, reka je bila široka, srečno je priveslal na drugi kraj. Zdaj so bile že tri ovce na lepi paši, sedemindevetdeset tam, pastirček pa se je ročno vrnil po tretjo. . .

Tako je tekla povest naprej, mirno in neprestano, kakor čofota studenček v korito pred domačim hlevom, in preden je pastirček prepeljal deveto ovco čez široko reko, je Tonček že spal.

Pirčeva je pobožno gledala in poslušala. Požirala je besede sestre Mice in jih z nemima ustnama ponavljala. Ona ga ne bi znala tako uspavati, dasi je bil njen sin in je bila ona mu mati. Ali je čudo, da je bolj domač pri teti kakor pri lastnih starših? Ko sta mu to zamerjala, ali mu nista delala kriviice? Kako kratkovidna sta bila in samopašna! — Kdaj bo popravila, kar je zamudila skoz enajst let? Ali se bo sploh kdaj naučila mu biti prava mati? Težko bo šlo, ko ni med njima onih močnih vezi, ki jih pleto spomini vseh let, združeni s skrbmi, s trpljenjem. Izprevidela je, da prava mati ne daje otroku življenja le enkrat, ampak vsak dan vnovič. Začutila je ono resnico: Ne iz krvi, ampak iz skrbi in trpljenja brsti materinska ljubezen!

Teta Mica je oprezno vstala. Velela je sestri, naj ona sede v stol. — Okoli hiše moram pogledati, kaj delajo, — je zašepetala. — Ali boš kaj jedla? — Pirčeva je zanikala. — Če bi se zbudil in bil nemiren, nikar ne tarnaj in ne kriči, da ga ne splašiš! Jok in krik ne zaležeta. Kar po stopnicah dol me pokliči, če bo treba — ne bom daleč, že pridem.

Odšla je. Pirčeva pa je sedela ob postelji, gledala Tončka, hrabro premagovala jok; život se ji je tresel in sama sebi je opravljala vesoljno izpoved svojega življenja in svojih zmot.

Morilka.

Preiskovalni sodnik, star, siv, gospod, gladko obrit, je ukazal privesti Kocmurjevo.

Vdano je sedla, roki je držala sklenjeni v naročju, neprezrlčno gledala predse. Kakor zdramljena iz poluspanja se je prestrašila, ko ji je preiskovalni sodnik roko položil na ramo in rekel: — Kocmurka, ne bojte se! Lepo po vrsti in natančno mi še enkrat razložite, kako se je vse zgodilo!

— Tako, kakor sem že povedala, — je odgovorila Kocmurka s trudnim glasom. — Drugače ne vem. Zgodi se z mano, kakor sem zaslužila! Zdaj ni več pomoči!

— Torej priznavate, da ste ubili očeta?

Kocmurka je povesila glavo in si pokrila oči z rokama.

Preiskovalni sodnik ni genil od nje poglala. — Potolažite se, Kocmurka! Saj se ni zgodilo. . . Lahko mi zaupate! — Pa kako ste ubili očeta?

Kocmurko je pretresal jok. — Saj sama več ne vem — kakor v sanjah se mi vse vidi. . .

— Spomnite se! . . Kdaj in kako vam je prvič prišla strašna misel?. . .

Otrla si je oči in pričela, pa jo je premagovala bolest in ni mogla naprej. Sodnik je potrpel; usmiljenje, združeno z zanimanjem, se mu je bralo iz pogleda, le prav rahlo jo je priganjal.

— Ona Kožuhova, ki ji pravijo kratka Marjanica, mi je polagala karte in mi živo in za trdo prerokovala dedščino — odtod vsa nesreča! Povedala sem možu in sva preudarjala, po kom bi podedovala: po kom drugem kakor po četu! — V hudih smo bili stiskah, brez hrane, brez obleke, jaz bolehna in vse na mojih ramah. Najbolj hudo mi je bilo za moja dva otroka, pa se mi je vtepla misel: dedščina bi napravila konec revščini in vsem neprilikam. Oče me niso marali; če narede testament, bi me zavrgli. Pa sva si mislila z možem, da bi bilo prav, če prej umro, preden narede testament. Tako je potem prišlo. . .

— Hm, — je rekel sodnik, — torej sta z možem dogovorila umor?

Kocmurjeva je prikimala.

— Kako sta se dogovorila? Kaj je rekel on? Kaj ste rekli vi?

— Ničesar! Nobeden ni rekel ničesar.

Sivemu gospodu ni šlo v glavo.

— Pravite, da ni noben rekel ničesar. . . Kako sta se potemtakem dogovorila?

— Ne vem drugače. . . saj sem že vse pozabila. — Očetu nisem nikdar želela zlega — do takrat, ko sva z možem ugibala zaradi dedščine. Tačas mi je prvikrat šinila misel v glavo: Če oče umre, sile bo konec — naj bi umrl! — Pogledala sem moža, rekel ni besedice, pa sem le vedela, da ravno tako misli. Takrat je bila sklenjena očetova smrt.

— Ali sta se potem še katerikrat menila o umoru?

Kocmurjeva je pritrdila in spet so jo zalile solze.

— Kdaj in kako?

— Rekel je, če bi bile misli nož ali strup, bi bili že davno mrtvi oče.

Stari gospod je hodil po sobi, gubančil čelo in drobno gledal. Ustavil se je zopet pred Kocmurjevo. — Poleg mrtvega vašega očeta je ležala krvava sekira; ali sta ga s sekiro?

Prikimala je in si tiščala obraz v robec.

— Vi ali mož?

— Saj ne vem, kako je bilo. Včasi se mi zdi, da sem ga jaz, včasi, da ga je mož.

Sodnik je čudno zibal sklonjeno glavo. — Kuhinjski nož je tudi ležal na tleh. . . Spomnite se, Kocmurka — ali ni bilo tako, da ste vi očeta z nožem, mož pa s sekiro?

— Malo se mi tako zdi.

Bolj in bolj od blizu ji je gledal sodnik v oči, brado si opirajoč ob pest. — Čujte, ali ni vaš mož imel samokresa? Ali ni očeta ustrelil?

— Kocmurka je izmučena pomislila. — Ne vem. . . Kakor v sanjah se mi dozdeva, da sem res čula strel. . .

Stari gospod je spet stopical po sobi, migal je s prsti, kakor da se igra, in polglasno je žvižgal. — Kocmurka, poslušajte me! Sodna zdravnika sta razparala in preiskala vašega rajnkega očeta. — Kocmurko je stresel jok. Sodnik je počakal, da se pomiri. — Preiskala sta, kaj da mu je vzrok smrti. In sta rekla, da je umrl za kapjo, ne za poškodbami!

Dvignila je glavo. Razumela ni, kam merijo sodnikove besede.

Sodnik je nadeljeval počasi in opazujoč jo: — S sekiro je bil ubit pes, ne oče. Oče sploh ni bil poškodovan, ne s sekiro, ne z nožem, ne s strelom. O nožu in samokresu sploh ni govora. Umrl je oče naravne smrti za mrtvoudom, bolan pa je bil že dolgo. — Ali ste razumeli, Kocmurka? Zoper vas vpeljana preiskava je ustavljena — prosti ste in lahko greste.

Strmela je v sodnika, slišala je besede, pa se ni upala jim verjeti.

Z resnim glasom in pogledom ji je ponovil sodnik: — Prosti ste! Pri sodniji ne prejmete kazni. Ker dejanski se niste lotili očeta. Le v mislih ste želeli njegovo smrt, v mislih ste mu bili morilka. Misli pa posvetna gosposka ne kaznuje!

Kakor meč v srce so jo zadele sodnikove besede. Skesana je bila ž sklenila obračun svojega življenja — glej, od Boga postavljeno oblastvo je ne šteje vredno pokore!

Padla je na kolena in dvignila proseči roki: — Grešnica sem!

— Ste! — ji je trdo odgovoril preiskovalni sodnik. — O tem se zmenita z večnim sodnikom!

Obrnil se je k jetniškemu pazniku, stoječemu pri durih, in mu ukazal, da jo takoj izpuste v prostost.

Bolela jo je pot iz ječe nazaj v svet, ki se mu je bila že odrekla. Hitela je proti domu s povešeno glavo, tako se ji je zdelo, da jo vsakdo gleda.

Oddehnila se je, ko je krenila s ceste na part. Okoli šupe je bilo vse tiho — vrata zaklenjena z novo ključalnico. . .

Trudna je sedla na tnalo poleg duri. Bolela jo je glava in težko ji jebilo misliti. — Kdo je zaklenil? Odkod nova ključalnica? — Ni bila kos preudarjati. . . Oči so jo pekle in ji lezle vkupe, glava ji je kinknila. Dvignila se je s tnala, sedla na prag, se naslonila v kot ob podboju in zaspala, trdno zaspala.

Ko se je zbudila, je stalo solnce že na zapadnem nebu, sodila je, da mora biti okoli četrte ure. Počitek ji je bil okrepčal telo in duha. Zhrala je misli v bodočnost: življenje ji je ostalo — uravnati si bo treba novo življenje.

Ozrla se je okoli šupe, kje bi bil ključ od duri. Morebiti na oknu? — pod pragom? — v špranji za podbojem? — Pa se je spomnila, da je mož ubežal — menda je sodnija zaklenila šupo in hrani ključ. . . Zdaj se je domislila tudi sina Stanka, da se je potepal in časa so ga sumničili. . .

Pa jo je postalo strah sebe, svojega življenja, svoje družine: kako je mogla gledati ves ta greh v sebi in okoli sebe in ga trpeti! — Gnev se ji je oglašal in odpor, novi, strogi nakleni so ji pričenjali poganjati v duši.

Slovenske Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred

40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., N. Y. C.

Kašelj

oslabuje sistem in je vedno neprijeten. Takaj pride na pomoč

Severa's Cough Balsam.

Teši razdraženje, odpravi piškost sluzov, olajša kašelj in može preprečiti dosti resnih bolezni.

ČUDEN ZAKONSKI PAR

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

V cirskusu Barnum Bailey, ki ima svoje predstave v New Yorku, nastopata tudi zakonca Rolins. Peter Rollins tehta 58 funtov, njegova boljša polovica pa 468 funtov. Poročila sta se lansko leto.

Malomarna madžarska policija.

Nova budimpeščanska vlada je odslovila vse stare in zmožne detektive ter postavila na njihovo mesto neizkušene protežirance. Truplo umorjene Leierjeve je dva meseca trohnelo v stanovanju. — Policija je na podlagi ljudskih govoric in domnevanj osumila očeta umorjene.

Ni menda na svetu države, kjer bi smatrali politiko za nekaj povsem neodvisnega od ostalih javnih in privatnih problemov, ni kmalu države, kjer bi bili vsi problemi družabnega življenja tako tesno zvezani s politiko, kakor na Madžarskem. Vzemimo na pr. senzacionalni umor krasne blondinke Amalije Leirerjeve v njenem stanovanju na Terezkoerut. O tem dogodku smo že obširno poročali. Zdaj si ga pa ogledajmo od druge strani.

Kaj more biti bolj kriminalistično, kakor umor osamljenega dekleta, odkritje njenega trupla po dveh mesecih, strašno sumničenje v krvoskrunstvu in umoru napram njenem lastnem očetu, naglo razvozljana zagonetka in sledniič sledovi za pravimi morilci? Kriminalna storija v velikem stilu, kakoršna bi se mogla navidez dogoditi tudi v vsakem drugem mestu, in vendar je vsa afera od začetka do konca težko zvezana z madžarskimi razmerami, ki so s svoje strani posledica političnih motivov. Vzemimo najprej odvratno dejstvo, da je moglo truplo lepe, mlade in elegantne dame sredi glavnega mesta v eni najbolj obljubljenih ulic cela dva meseca gniti in malone strohneti ne da bi je kdo našel. Mar v Budimpešti ni pismonoš, raznašalcev listov, uslužbencev cestne železnice, nadzornikov plinaren, mar ni vsevednih opravljivk in klepetulj, kakor po drugih mestih? Seveda so, toda, politični dogodki zadnjega desetletja pretvorili človeške duše in omogočili, da je truplo lepe Amalije baš v tem evropskem mestu tako dolgo ležalo, ne da bi bilo pokopano. Pismonoše niso več zaupniki adresatov, odkar jim je poštno ravnateljstvo strogo predpisalo, da morajo sumljiva pisma oddajati v pregled vojaški in civilni policiji, predno jih izroče adresatom. Uslužbenci elektrarne se ne čudijo, če ostane kako stanovanje več mesecev zaklenjeno, ker je toliko v mestu stanovanj, ki se jih radi visoke protekcije nihče ne sme dotakniti, da so se navadni ljudje že davno navadili na te čudne pojave. Kaj pa gospodinje? Prijatelj odnosno ljubimec nesrečne Amalije je bil Holandez, bogataš s tujo valuto in taka odlična oseba mora seveda odpirati gospodinji dlan, da ji lahko zamaši usta. In sosedje? To sta bila neki igralec in stara dama. Igralec, visoko moralni komik, je bil vesel, da ga dva meseca niso vznemirjali erotični glasovi iz sosedne sobe ter se je sploh malo brigal za sosedo, o kateri ni mogel vedeti, kaj je, policijska konfidentka, vohunka ali verižnica. Stara dama, druga sosedka Amalije Leirerjeve, je sovražila nesrečno lepotico, ker je stanovala v dveh sobah njenega stanovanja. Stara stvar. Oblasti so rekvidirale stari dami dve sobi ne za kako rodbino ali za mlada zakonca, nego za simpatično maitreso, da celo za maitreso tujca. Holandski cekini so dosegli to, kar ni šlo od rok madžarskim deset- ali stotisočakom.

Slednjič so vendar odkrili zločin. Detektivi in policijski uradniki so preplavili dve sobi. Detektivi so bivši častniki in državni uradniki, ker država zanje drugod ni imela dela. Dočim je bilo pred vojno v Budimpešti samo 260 detektivov, samih dobro izšolanih dečkov, samih specialistov v svoji stroki, je zdaj v mestu 820 gospodov, ki nimajo niti pojma o kriminalistiki. Kriminalistika je v Budimpešti po vojni sploh pod vsako kritiko. Policijski uradniki so zopet sploh večinoma čistokrvni Madžari, rodoljubi z dežele. To so protežirani mladiči, edina opora vladajočega svetovnega nazora. Stari izkušeni uradniki in detektivi so morali že davno obesiti državno službo na klin, ker so zavladale v državi neizdržne razmere. Tako se je zgodilo, da na lieu mesta niso mogli napraviti odtisov prstov, da so morali dvakrat ponoviti hišno preiskavo in da spravljajo v aferi Amalije Leirerjeve vedno nove stvari na dan.

Prizadevanje policije ostane ves teden brezuspešno. Brihtnim kriminalistom pride na misel aretirati starega skopuha Leirerja, češ, da je osumljen zločina krvoskrunstva, ropa in umora lastne hčerke. Za vse te obdolžitve je našla madžarska policija priče in dokaze v indicijah. Strašen zločin visi v očeh javnosti nad glavo starega Varvra Leirerja. Odkrito je treba priznati da je ravnala policija v tem slučaju pod sugestijo občinstva. Občinstvo ta genijalna budimpeštanska publika, je zavzelo takoj po odkritju strašnega zločina stališče, da morilec ne more biti nihče drugi, nego stari Leirer. To je strašna misel, ki bi ljudem drugod ne prišla v glavo. Ali v Budimpešti je smatrala javnost to rešitev zagonetke za edino pravilno. Ali bi bila pred desetimi leti tako perverznost psihologije sploh mogoča? Ne. Rdeči in beli teror, divjanje boljševizma in reakcije, polne ječe političnih zločincev, morel na pokvarjenost vojnih ujetnikov, ki so se vrnili iz Rusije slednjič umazana afera z nadporočnikom Ledererjem, vse to je pripomoglo, da se je mišljenje budimpeštanske javnosti razvilo v to strašno smer. Na policijo je občinstvo naravnost navalilo s kategorično zahtevo, naj aretira očeta umorene lepotice. In policija je storila, kar je zahtevalo javno mnenje, ter prišla s tem na napačn osled.

In dočim je 150 detektivov iskalo morilca po napačnih sledovih, je imela policija vse niti afere v svojih rokah. Celo morilca je imela nekaj časa v rokah. Poleg tega sta ji bila na razpolago dva subjekta, ki sta vedela o umoru marsikaj zanimivega. Tja do Valparaisa in Jokohame je poslala policija popis ukradene zlatnine in srebrnine, ki je pa ležala na policiji. Nihče v Budimpešti pa ni opazil, da mu je izginilo 30 kg. srebra. Samo iz stanovanja Amalije Leirerjeve je izginila tolika količina drage kovine. In ko je urar, pri katerem sta hotela udeleženca umora Bolla in Sagully prodati srebro, prinesel sumljivo kovino na policijo, ni prišlo nikomur na um, da bi si točno ogledal to nenavadno množino srebra ter odkril na njem dolgo iskani monogram K. K. Na policiji se zglase celo priče, ki imajo na sumu troperesno deteljco iz kaznilnice Rakowskega, Sagullyja in Bolla, ali tem pričam nihče ne verjame. Zakaj? Zopet ista storija.

Nekoč je bila tudi v Budimpešti navada, da je zasledovala kriminalnega zločinca cela armade detektivov pod vodstvom šefa kriminalnega oddelka. Ker pa so bili zadnja leta umori in vlomi na dnevnem redu, je uvedla policija nov sistem, po katerem se obravnavajo vse kriminalne zadeve med štirimi stenami in prisotnosti poedinih referentov. Ni se moglo namreč vedeti, če bi teh par dobrih detektivov ne zgrabilo pravega krivca kar bi mogli v višjih uradnih krogih povzročiti takozvane politične neprijetnosti.

Tako se je zgodilo, da so stali stari in izvežbani detektivi ob truplu Amalije Leirerjeve s škripajočimi zobmi, dočim bi bili mladiči in vajenci v tej stroki kmalu spravili nedolžnega Leirerja na vislice. Kaj pa z morilcem, ki je šest dni po umoru javno priznal svoj zločin, ko je kričal na mostu Franca Jožefa, da je umoril neko žensko? Takrat je bilo truplo staro šele teden dni in torej še ni bilo zrelo za policijsko preiskavo. Policija je spravila razgrajajočega morilca v opazovalnico, menda zato, ker je Rakowsky potomek one rodbine iz Slovaške, ki je dala Madžarski tudi sedanjega notranjega ministra. Pred tem imenom imajo madžarske oblasti velik respekt.

Taka je torej približna slika gnilih razmer, ki vladajo na Madžarskem, kjer je zadnje čase pravo gnezdo zločinov, afer in pustolovščin.

ALI VESTE, —

da bo jugoslovanska vlada poslala študirati v inozemstvo trideset najboljših, jugoslovanskih dijakov? Ali veste, da vsebujejo Helmar najmilejši 100% čisti turški tobak. V Helmars dobite kakovosti in zadovoljstvo, dočim dobite v drugih le količino.

Težka nesreča kolesarja.

V Kamrico pri Mariboru se je pripeljal s kolesom kovač Albreht iz Radvanja. V najhujšem diru je padel v tri metre globok jarek ob cesti in si razbil glavo. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico.

Gotova odpomoč za neprebavo, napenjanje in zaprtje.

Skušeni zdravniki se čutijo kako hitro deluje to zdravilo v takih slučajih.

Če vam vaš zdravnik še ni predpisal tega zdravila, kar pojdite k vašemu lekarnarju in kupite steklenico; zove se Nuga-Tone. Je lahko za vživati in za približno $1.00 dobite celo mesečno zalogo. Čudili se boste kako hitro učinkuje. Za slabo prebavo, napenjanje, zaprtje, nedelujoča jetra, slab tek, glavobol, slab spanec, itd. ni boljšega kot je to zdravilo. Poskusite ga samo za par dni in čudili se boste, kako vam ponovi moč in voljo za delo. Daje trdno in poživljajoče spanje in skoraj takoj se boste počutili boljši. Izdelovalci Nuga-Tone tako dobro vedo, kaj ista stori v takih slučajih, da primorajo vse lekarnarje jamčiti isto in povrniti vaš denar, če niste zadovoljni. Priporočano in na prodaj v vseh dobrih lekarnah. —Adv't.

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.

ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE MENE ZA CENO.

359 Grove Street Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Telephone: Jefferson 6253

Za obogatenje krvi in za oživljenje je

Bolgarski Želiščni Čaj

vreden desetkrat več kolikor stane. Da, vsaka družina naj bi imela to čisto želiščno zdravilo za odpravo zaprtja, revmatizma, želodčnih, jetrnih in ledičnih bolezni ter za obogatitev krvi.

Pojdite še danes k lekarnarju po zavojček — 75c in $1.25.

Opomba: — Dosti ljudi živi po farmah in po malih mestih, kjer ni lekarne. Ker jako potrebujejo to izborno zdravilo ter ga morajo imeti, bom jaz poslal po pošti moje zdravljenje za pet mesecev za $1.25. Naslovite na me: H. H. von Schlick, President, Dept. X824, Locust St., Pittsburgh, Pa.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zat. vas morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite šimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kostah, stare rane, oslabelost, živčne in bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduha itd.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 8. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 9. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah iz pravilnih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

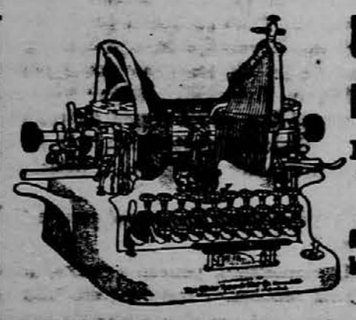

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" $20.

S strešico za slovenske črke, č, š, ž — $25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ŽNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

PAST.

ROMAN IZ NAPOLEONOVIH VOJN.

Spisal Rafael Sabatini. — Za Gl. N. poslovenil G. P.

64 Nadaljevanje.)

POSTSCRIPTUM.

Povest, v kateri sem poročal, kako se je vjel Sir Terence v past svoje lastne ljubosumnosti, bi bila lahko zaključena tukaj. Večja povest, s katero je zvezana naša, pa se tiče pasti, katero je nastavil lord Wellington Francozom. Če zasledujete to povest prav do konca ter spoznate železno voljo ter neomajnost namena, ki je navdajal Wellingtona, boste priznali, da je v polni meri zaslužil priimek "železnega vojvode".

Španska posadka v Ciudad Rodrigo je kapitulirala dne 10. julija leta 1810 in val ogorčenja, ki bi porazil vsakega drugega človeka, se je dvignil proti lordu Wellingtonu, ker ni zganil niti z mazincem, da pomaga Špancem.

Pritožbe proti njegovemu postopanju pa niso prihajale le iz Španske. Tudi angleški listi so zlivali nanj cele golide trpkega sarkazma vspričo njegove nedelavnosti. Francoski listi so ga proglasili celemu svetu kot strahopetca. Njegovi lastni častniki so se sramovali svojega poveljnika ter dali tudi izraza svojemu mnenju. Parlament je hotel vedeti, kako dolgo bo tak človek ogrožal čast angleškega orožja. Končno pa je veliki maršal imperatorja, Massena, zbral svoje čete, da porazi Portugalsko in v ta namen se je poslužil vsega tega, da sporoči portugalskemu narodu dejstva, ki si bila navidez resnična.

Izdal je proklamacijo, v kateri je obsodil Angleže kot hujskače in kalilce miru v Evropi ter povedal Portugalcem, da so le igrača v rokah perfidnega naroda, ki se briga le za svoje lastne interese, ko skuša pospešiti svoje plenilne ambicije. Končno pa je pozval Portugalce, naj sprejmejo Francoze kot svoje resnične prijatelje ter odrešenike.

Narod je postal nemiren. Dotedaj ni sprejel še ničesar dobrega od svoje zveze z Angleži. Opustoševalna politika Wellingtona se je zdela večini ljudi bolj strašna kot pa bi bila najhujša francoska invazija.

Wellington pa ni odnehal niti za trenutek V zvezi s tem je treba na tem mestu pripomniti, da mu je v tem težkem času verno in odločno služil v Lizboni Sir Terence. Velik pritisk, ki ga je izvedel na regentski svet, je imel za posledico, da se je pospešilo in završilo vse Wellingtonove odredbe. Vendar pa je bilo izgubljenega vsled intrig Souzove stranke toliko časa, da ni bilo mogoče storiti vsega, kar si je želel Wellington. Odločeni čas je skrčilo tudi izdajstvo. Almeida, ki je imela portugalsko posadko pod poveljstvom angleških častnikov, bi se morala držati najmanj en mesec. Kakorhitro pa so se pojavili pred mestom Francozi, dne 28. avgusta, je eksplodirala smodnišnica, vsled česar se je porušilo obzidje ter ni bilo več mogoče držati prostora.

Za Wellingtona je bila mogoče to najbolj nadležna stvar v tem času. Upal je zadržati Masseno pred Almeido, dokler bi ne prišlo deževje, ki bi izpremenilo deželo v preplavljeno ozemlje, brez mostov in brez vsake stvari, ki bi mogla prehranjati njegove čete. Wellington pa je storil kar je mogel in sicer na odločen način. Pričel se je umikati na opustošeno gričevje Bucaso in koncem septembra se je spustil v bitko, koje izid je zadržal napredujoče Francoze. Nato se je zopet pričel umikati skozi Coimbra. Na tem pohodu je videl, da je bilo opustošenje završeno. Kar je bilo žita in drugih živil, se je odneslo ali uožgalo in ljudje so bili priseljeni zapustiti svoje domove ter korakati z armado. To je bil patetičen exodus moških in žensk, starih in mladih, živine in škripajočih vozov, obloženih z vsakovrstnim blagom. Za njimi pa je ostala dežela, prazna kot Sahara, kjer je čakala Francoze, ki so že predaleč prodrli, lakota. Upanje Massene je ležalo izključno le v hitrem napredovanju. V Lizboni sami je hotel pritisniti Angleže k zidu ter dospeti v deželo izobilja.

Tako je mislil Massena, ki ni ničesar vedel o utrdbah pri Torres Vedras.

Tako je mislila tudi domača angleška vlada, ki je bila mnenja, da Wellington brez potrebe opustoša deželo in da bodo končno Angleži izgnani iz dežele s strašnimi izgubami in da bo ime Anglije omadeževano za vse bodoče čase.

Wellington pa je šel neizprosno in neomajno po svoji lastni poti in koncem prvega tedna v oktobru je privedel svojo armado in begunce varno v presenetljive obrambne črte. Francozi, ki so bili Angležem tik za petami, v upanju, da bo kampanja hitro končana, so obstali pred temi presenetljivimi, nepričakovanimi in nezavzetnimi utrdbami.

Po celi mesec trajajočem, brezuspešnem rekognoseiranju se je nastanil Massena v Santarem in od tam je skušal dobiti, kar je bilo mogoče, da nasiti svoje sestradane vojake. Naravnost čudež je, da je mogel veliki maršal vstrajati toliko časa v Santarem vspričo navala lakote in bolezni, ki jo vedno spremljajo. Nujni poziv na Napoleona, naj pošlje pomoč, je imel za posledico dobavo provizij, ki pa bi komaj zadostovale za nujen umik na Špansko in s tem umikanjem je pričel v pričetku marca, potem ko je zbolelo najmanj deset tisoč njegovih ljudi.

Wellington je bil takoj na nogah ter mu pričel slediti. Umikanje Francozov se je izpremenilo v beg. Vojaki so metali proč opremo in municijo, da bi lažje korakali. Tako so bežali proti Španski, neprestano vznemirjeni od angleške kavalerije in ogorčenih portugalskih kmetov. Njih pot umikanja je bila zaznamovana z nepretrgano verigo mrtvecev, človeških in živinskih, dokler niso našli ostanki nekoč sijajne armade zavetja na drugi strani Coire. Preko te točke ni mogel Wellington zasledovati sovražnika, ker ni imel sredstev, da prekorači naraslo reko in ker mu je tudi pričelo primanjkovati provizijj.

Bil pa je zadovoljen, kajti v polni meri je dosegel svoj cilj ter dokazal pravilnost svoje strategije.

Na višini, dvigajoči se nad rmenkasto, penečo se reko, je stal lord Wellington s svojim sijajnim štabom, v katerem sta bila tudi O'Moy in Murraly, generalni kvartirski mojster angleške armade. S pomočjo svojega daljnogleda je z molčečim zadovoljstvom zasledoval opotekajoče se kolone Francozov, katere je pričela zagrinjati večerna megla.

O'Moy, ki je sedel poleg njega na konju, je zrl na prizor brez vsakega zadovoljstva. Zamj je pomenjal konec te faze kampanje otvorjenje zadeve, ki je bila tako nepričakovano zaključena prejšnjega junija vsled razmer. Moral bo zopet vložiti resignacijo, ki bo tudi sprejeta, čeprav je bila prvič odklonjena.

Splošno tišino je prekinilo brenčanje. Približno en jard od mesta, kjer je sedel Wellington na svojem konju, se je zarinila v zemljo kroglja ter dvignila majhen oblaček prahu. Fenomen se je pojavil še parkrat. Štab angleškega poveljnika se je preveč blestel in francoski ostrostrelci so se hoteli osvetiti.

— Streljajo na nas, gospod, — je vzkliknil O'Moy, močno vznemirjen.

— Vidim, — je rekel Wellington tako hladno in počasi, da je skočil O'Moy naprej s svojim konjem ter se pojavil kot živa seč med francoske ostrostrelce in svojega gospodarja.

Lord Wellington je zrl nanj z lahnim, zagonetnim usmevom Že se je hotel oglasiti, ko se je sklonil O'Moy naprej ter se zvrnil iz sedla.

Pobrali so ga nezavestnega, a živega in prvikrat, v kolikor so se spominjali navzoči, je Wellington prebledel, ko je skočil s konja, da se informira glede rane Sir Terenca. Rana je bila težka, a ne usodepolna.

Dva dni pozneje, ko so zdravniki potegnili kroglјo iz telesa, je obiskal O'Moya v hiši, kjer je bil nastanjen, lord Wellington. Sklonil se je preko njega in nikdo ne ve, kaj mu je rekel. Vsebina njegovih besed pa je razvidna iz odgovora O'Moya:

— Absolutno nimate prav in to me veseli. Sedaj mi ne bo treba vložiti resignacije. Grem lahko domov kot invalid.

Tako se je zgodilo. Dosedaj ni izvedel te povesti nikdo in ni poznal edinega, strašnega greha, ki ga je napravil Sir Terence v svojem življenju, kajti vsi neposredno prizadeti so molčali. Molčali so, ker so ga ljubili.

Čitatelj, ki razume motive, bo istotako odobraval izid cele zadeve.

(KONEC.)

French Line

Compagnie Générale Transatlantique

HAVRE

FROM COVERED PIER to COVERED PIER

SAMO ŠEST DNI PREKO

Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE

FRANCE 18. APRILA

PARIS — 25. APRILA.

HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

19 STATE STREET NEW YORK

ALI LOKALNI AGENTJE

Karel Spitteler:

Iz starih zapiskov.

Človek ne bi imel zvečer dolgo ostati na vrhu Schindelegija, a srce mu tudi ne da, da bi se tako kmalu odstranil. Zato mora potem korakati več ur v temi in pride v Schwintzle šele pozno ponoči. Mesec in zvezde pa niso zanesljivi vodniki v planinah. Lahko se zgodi, da vas preseneti nevihta. To se je pripetilo meni poleti in v svojo srečo sem kmalu zagledal borno pastirsko kočo, kamor sem se zatekel.

Gospodar me je sprejel s prijaznimi besedami: "Kaj posebnega vam res ne morem nuditi, toda če rad berete predno zaspite — tukaj je" In je položil na mizo poleg brleče lojevke tri zaprašene knjige, nato pa mi je voščil lahko noč in odšel v drugo kamrico.

Ena izmed knjig je bila šolska čitanka, druga so bile mašne bukve, tretja pa — starinska izdaja procesov zoper copernice in čarovnice. Odprl sem zadnjo knjigo in čital: "Niti na poti na grmado se ni skesal, temveč je klel Boga in kričal, da je vrag ustvaril svet, ker bi koga drugega ne veselila tako zoperna šala." Te vrstice so me osupnile. V starodavnih poboznih časih so namreč častili Boga in svetnike tudi najhujši zločinci. Zato sem svečo primaknil in začel čitati na rmenih listih stare knjige to-le usodno povest:

"Ksaverij Guelgen — tako se je pisal zločinec — je bil ubog čolnar in je vozil po lepem Vierwaldstaetterskem jezeru kmete iz vasi v mesto na trg. Enkrat na leto, pozno v jeseni, je navadno peljal preko sv. Gottharda veliko čredo v Luzern na sejem. Po zimi pa je pomagal bogatim švicarskim meščanom pri gospodarstvu in so ga imeli vsi radi zaradi vljudnosti, za neslјivosti in njegovega prijaznega obraza. Bil je namreč revež. Plesal je sicer boljše kakor vsi bogati ženini skupaj, toda nihče ni mogel misliti, da bi utegnil ta mož ustvariti lastno družinsko ognjišče.

Tako je minilo več let. Ko je dosegel Ksaverij 30. leto (to je bilo l. 1641.) je pustil plese, ker je misli, da je že prestar. Drugo jutro pa je zopet gnal živino v Luzern in se je ustavil poleg krčme v Giorniku.

Ožgano bosonogo dekle, izpodrecano in z rdečo rožo v črnih laseh je šlo večkrat mimo njega in prožno nosilo polne košare grozdja. Vsako pot so se ustavile oči te ženske na njem. Končno se je punica zarežala, pokazala bele zobe, ga sunila s komolcem in zakričala s spakedrani švicarski nemščini: "Lenuh kaj pa tako zijaš vame, mari bi mi pomagal!" - Viničarji so se ob teh besedah veselo zasmejali. Ksaverij se je dvignil in je moral pomagati. Šel je s krivčkom v vinograd in je tam delal do večera. Če je le za trenutek prenehal z delom, ga je dekle začelo preganjati: "Le še, le še!" Ko je delo končal ,se mu ni nihče zahvalil. To je tukaj pač tako v navadi, si je mislil Ksaverij. Toda pri stotem koraku se je obrnil nazaj ter se vrnil v vas. Dekletu so zagorele oči, ko ga je videla pred seboj. Ugriznila se je v ustnico in je pričakovala, da jo ogovori.

"Kako pa ti je ime?" — jo je vprašal. — "Speranza," je odgovorila in se nasmejala. On pa je bil v zadregi in je odšel. Do Luzern na je dolga pot. Čreda gre počasi. Ksaverij si je vse dobro premislil. Ko je opravil svoje delo, je šel k glavarju, pri katerem je služil pozimi, ter ga vprašal, ali mu svetuje ženitev. Glavar ga je potrepljal po plečih in rekel: "Če bi bil duhovnik, bi moral premisliti. A ker vprašate mene, vam povem, da je ženitev dobra stvar, če se le oba imata rada."

Tako se je zgodilo, da je prišel Ksaverij nazaj z mlado ženo. V Giorniku so se vsi radi odkrižali sirote brez staršev. Speranza je imela doto v culici, katero je vzel Ksaverij na rame. Ko je prišel domov so se vsi čudili mladi Italijanki. Kmetje so bili jezni. Da je vzel Ksaverij revo za ženo, to je bila njegova stvar, toda čemu je bilo treba pripeljati tujko, ko je vendar bilo toliko domačih nevest?! Tega mu ni nihče oprostil. In zgodilo se je skoraj tako, da bi bil ostal Ksaverij celo brez zaslužka če ga ne bi bili podpirali bogati in manj nestrpni meščani.

Ksaverija pa je domača sreča odškodovala za vse sovraštvo tujih ljudi. Speranza ni bila dobra gospodinja — to je tudi bila voda na mlin vseh zlobnih jezikov v sosedstvu — a bila je zato vedno vesela in je prepevala kot ptica. Ko je šla z možem v nedeljo k maši, se je držala zelo ponosno. Nosila je glavo pokonci. Ksaverij se je takrat počutil izredno srečnega ter ne bi za nobeno ceno zamenjal z županom ali s komurkoli izmed bogataševv. Ko pa se jima je leto pozneje rodila še hčerka je postal tako vesel da ni hodil nikamor razen v cerkev, a najraje je bil doma. Tako jim je cvela sreča do leta 1645. Takrat na pustni dan je ostal mož doma s hčerko, Speranza pa je šla na ples. Ko se je vračala ponoči domov, so jo napadli pijani fantje. Branila se je sicer, a na koncu je podlegla in so ju ubili. "Bili so razvneti, ker jih je moril dolgi čas" — tako je zapisal sodnik. Ksaverij pa je začel kazati brezverstvo, ki se je stopnjevalo brez meje in konca. Po umoru svoje žene je hotel tožit krivce. Nadlegoval je vplivne osebe po celi Švici, kakor da so vinjeni fantje ubili domačinko, a ne pritepenke - Lahinje iz doline. Vsi uradi so odbijali to smešno tožbo. Ksaverij pa se je zaprl v domačo hišo, pustil si je rasti brado in ni več prišel k obhajilu. Ko mu je očital župnik njegovo vedenje, je odgovoril: 'Naj stori Bog čudež, naj mi vrne Speranzo, pa ga bom zopet častil.' In je preklinjal cerkev ter malikoval pred svojim otrokom, malo Speranzo. Kupil ji je lepe čevlje in lepo obleko. Speranza je vihala nos kakor bi bil njen oče župan v Luzernu. Oče ni otroka nikdar pretepal kakor to delajo pobožni stariši, marveč je hčerki stregel kakor sluga. Deklica se ni igrala z otroci in ni zapustila očeta. Kadar sta šla kam, šla sta vedno skupaj, pa najsi je bila njuna pot v Luzern ali v Italijo.

Tako so vaščani domnevali, da je postal Ksaverij čarovnik in črnošolec. Sumničenja so počali postala prepričanje — takrat ko je kaznoval Bog občino za grehe leta 1647. Učitelj Balzer je peljal otroke k maši v Einsiedeln, kjer so imeli praznik. Med potjo so našli v gozdu strupene jagode. Otrokom je bilo zabranjeno dotakniti se tega sadu in na shodu so vsakemu učencu naložili 20 batin, da ne pozabi prepovedi. Samo Ksaverij Guelgen ni hotel kaznovati svojega otroka s šibo. Zahteval je od hčerke samo častno besedo, da se bo držala prepovedi. Deklica se je veselo zasmejala in je obljubila, da se ne bo dotaknila nobene jagode.

Ko je prišel učitelj s šolarji na hrib, jih je hotel pretepsti po naročilu roditeljev, da ne pozabijo prepovedi. Toda otroci so ga napadli, vrgli na tla in zvezali ter pričeli jesti prepovedane jagode. Šele ponoči v mesečini, ko so jih začele mučiti neznosne bolečine v želodcu, so se začeli kesati. Razvezali so učitelja, mu poljubovali roke in noge ter ga rotili, naj jih pelje domov. Sedmorica jih je ostala na mestu mrtva. Še več jih je izdihnilo doma, ostali pa so dolgo časa težko bolovali. Edino Speranza ni zapustila zvezanega učitelja, ni jedla jagod in je prišla domov zdrava. Jasno je torej bilo, da jo je otela mrti le vražja veda njenega očeta.

Toda božja roka je segla tudi po ošabnem črnošolcu. Vaški otročaji so nekoč zagnali v Speranzo velik kamen, da je deklica težko zbolela. Ksaverij, ne da bi se zatekel po pomoč v cerkev, je poklical ponoči iz Luzerna dva zdravnika, ki sta ozdravila dekličine rane s pomočjo razbeljenega železa. Vendar je 12. januarja l. 1648. deklica umrla. Izdihnila je, ne da bi prej prejela obhajilo. Ko pa je pridigal 17. januarja na dan Sv. Jederti župnik o lepoti božjega stvarjenja, se je vrgel Ksaverij ves besen na gospoda. Kričal je, da laže, da je evangelij, katerega razlagajo po cerkvah, le goljufija, da je ustvaril svet ne Bog, ampak vrag katerega veseli človeško trpljenje. Zdaj je postalo vsem jasno, da služi Ksaverij hudiču. Razžaljeni kmetje so zvezali bogoskrunca in ga izročili pravici . . .

Sveča je ugasnila. Zatisnil sem trudno oči in trdno zaspal ob grmenju in šumenju dežja. Zgodaj zjutraj mi je prinesel pastir lonec mleka.

"Kako ste spali? Ne zamerite", je dejal, "to je vse kar imam . . ."

Odgovoril sem mu: "Saj niti ne vem, kako se pišete. Kako naj se va mzahvalim?"

"Pišem se Ignacij Guelgen."

Menda je zapazil moje začudenje. Videl je namreč odprto knjigo na mizi, razumel vse in dodal samo še besede: "Brat tega Ksaverija je bil moj praded. Od tistega časa se je pač dosti izpremenilo v teh hribih. Marsikaj je danes boljše. Tudi jaz sem si vzel Tesinko za ženo, pa se vendar nikogar ne bojim. Mar niso tudi onstran Gotthorda ljudje, kakor pri nas? . . . Ali ni tako, gospod?"

Kretanje parnikov - Shipping News

16. aprila:
Cleveland, Boulogne in Hamburg; Pittsburgh, Cherbourg in Antverp; Columbus Cherbourg in Bremen.

18. aprila:
Olympic Cherbourg; France, Havre; George Washington, Cherbourg in Bremen; Orbita, Cherbourg.

21. aprila:
Belgenland, Cherbourg in Antwerp

22. aprila:
Mauretania, Cherbourg; Suffren. Havre.

25. aprila:
Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; Orduna Cherbourg; Pres. Roosevelt. Cherbourg in Bremen.

28. aprila:
Lapland Cherbourg in Antwerp Luetzow. Bremen.

29. aprila:
Aquitania. Cherbourg.

30. parila:
Ohio. Cherbourg in Hamburg; Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.

2. maja:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Minnekahda, Boulogne.

5. maja:
Resolute. Cherbourg, Hamburg; — Stuttgart, Cherbourg, Brmene

6. maja:
Berengaria, Cherbourg; La Savole. Havre; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Arabic, Cherbourg Hamburg.

7. maja:
Zeeland, Cherbourg in Antwerp.

9. maja:
Olympic, Cherbourg; France, Havre; Veendam, Rotterdam; Duilo, Genoa.

12 maja:
Pres. Wilson, Trst.

13. maja:
Mauretania, Cherbourg.

14. maja:
De Grasse Havre; Columbus, Cherbourg, Bremen; Deutschland, Boulgne, Hambug.

16. maja:
Paris, Havre. — S tem parnikom bo spremljal potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.

19. maja:
Relinace, Cherbourg. Hamburg; Bremen, Bremen.

20. maja:
Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg in Bremen.

21. maja:
Pittsburgh, Cherbourg, Antwerp.

23. maja:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Orca, Cherbourg; Colombo Genoa; Andania, Cherbourg in Hamburg.

26. maja:
Muenchen. Cherbourg, Bremen

27. maja:
Berengaria, Cherbourg; SuffrenT. Havre.

28. maja:
Belgenland, Cherbourg Antwerp; Cleveland, Boulogne, Hamburg.

30. maja:
Olympic, Cherbourg; France, Havre; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Orduna, Cherbourg; Minnekahda, Boulogne.

30. junija:
Pres. Wilson, Trst; s tem parnikom po spremljal potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.

Značilni izleti v Jugoslavijo.

Najbolj pripravno potovanje. Nobenih vizejev ni treba.
Kratka vožnja po železnici. Ceneno potovanje.

Vsak poseben izlet je pod osebnim vodstvom uglednih voditeljev. Vrše se iz New Yorka 14. APRILA, 12. MAJA, 2. JUNIJA, 30. JUNIJA na ogromnih ekspresnih parnikih MARTHA WASHINGTON in PRESIDENTE WILSON. Naravnost do Dubrovnika, Reke in Trsta. — Cene voženj —

TRETJI RAZRED		TURISTOVSKI RAZRED		DRUGI RAZRED	
Ena pot	Tja in nazaj	Ena pot	Tja in nazaj	Ena pot	Tja in nazaj
$95.	$162.	$120.	$182.	$135.	$243.

Železnica od Trsta do Zagreba $2.25, Ljubljane $1.20, Beograda $6.50. Potniki, ki se vračajo iz Trsta, niso podvrženi karantinskemu zadržanju. Profesor Paul Radosavljevich odpotuje 2. junija. Vsi potniki bodo pod njegovim osebnim vodstvom. Ostali voditelji bodo pozneje objavljeni.

Pojdite k bližnjemu agentu ter si zagotovite kabine.

COSULICH LINE PHELPS BROS. & Co., Generalni agentje. 2 West Street, New York

V pijanosti.

V Št. Rupertu v mariborski oblasti je prišlo te dni med pijanimi posestniki in viničarji do pretepa, ki je imel usodepolne posledice. Posestnik Friderik Fekonja, sicer miren človek, je v pretepu dobil od soseda z motiko več težkih udarcev po glavi in mu je bilo zbito tudi levo oko. Rešilni oddelek ga je prepeljal v mariborsko bolnico. Njegovo stanje je brezupno.

Kje je Janez Čimprič, doma iz Novega Kota. Pred 6. leti je bil v Midnight, Miss. in kam se je od tam preselil ne vem. Zato prosim, da se mi oglasi, ali pa če kdo ve zanj, da mi pošlje njegov naslov. — **Filip Čimprič, 22 Irwing Ave., Brooklyn, N. Y.**

Še nekaj iztisov - Slovensko-Amerikanskega Koledarja za leto 1925

imamo v zalogi. Vsebuje izvrstno čtivo, krasne slike in razne druge zanimivosti.

Stane 40 centov.

Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči pri:

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street
New York

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

OPOMIN.

Vsem onim rojakom, ki mi kaj dolgojujejo, naznanjam, da lahko plačajo moji sestri, **Box 838 Richwood, W. Va.**, ali pa pošljejo naravnost meni v domovino. **Frank Obreza, Dolenja vas, štev. 69, pošta Cerknica pri Rakeku, Jugoslavija.**

(2x 14.15)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati stari kraj, je potrebno, da je na tančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamorem dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nedržavljani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi del tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje prosilcu v stari kraj glasom nanovejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Trojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov imajo prednost v kvoti. Pišite s pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"